МАССА А МЕХКАШКАРА ПРОЛЕТАРЕШ, ВIАШАГIКХЕТА!

ЕРА, № 132 (4300). 3 НОЯБРЬ 1966 шу. Мах 2 кап.

СЕРДАЛО

(«Свет»)

Советски Союзан Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Советан Министрийн Советан орган.

Орган Чечено-Ингушского обкома Коммунистической партии Советского Союза, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР.

АРАДУЬЛ 1923 ШЕРА ДЕНЗ

РЕСПУБЛИКАНА ДЕННА ДЕЗА СОВГIАТ

Грузински ССР Ленина орден ялар

ТБИЛИСИ, 1 ноябрь. (ТАСС спецкорр. Б. Лукьянов, М. Шварцман). Маьлха Грузи — из я индустриальни Тбилиси, Рустави, Кутаиси, Чиатура, Ткварчели, Ткибули... Иза я ший овдашца кIоаргга бIаьшеренашка йолаш йола лакха культура, иза да шийна карагIаьнна хIамаш деррига а дуьнен тIа довзаш дола Iилма.

Республика къахьегамхоша хе а доагIаш доккхал лу беркатерча Кахетех, Абхазен Аджарен субтропикех, Iаьржача форда йистерча курортех. Эзараш гектараш дIалаьца лаьа чаь кхаш комсий бешамаши. Сомий бешамашкара чуйбу чIоагIа хьийкъа къулбехьара сом, доаман даьгIенашка дажаш дел тоаденна жа Iулаш.

Массанахьа а холу тIагIертта къахьегаш хилар. Советски халкъий вежарий дезала юкъе сийрда кхоане, — коммунизм хьалъеш доадда гуржий халкъ.

Боахами культурен хьалъеча республика къахьегамхоша толамаш дахарах Ленина орденнай Гуржий ССР-а. Тахан иза орден сийрдаьннай Советски Грузе Цlеча байракха тIа. Иза — республикана денна шоллагIа доккха совгIат.

...Тбилисера спорта Дворец. Цlейга кийчъеш санна хоьаь цун зал хьалйизар металлургашеи машиннаш ерашеи, химикаша а текстильщикаша а, автомобилаш ераша, пищевикаша, колхозий юрташкарча цIи хезача наха, боккхача Iилмахоша, культуран искусствап деятелаша — гуржий халкъа керто а курало а. Цига ба министерствай ведомствай кулгалхой, СССР-а а Гуржий ССР-а а Лакхехьарча Советий депутаташ, общественноста викалаш, Советски Эскара тIемахой.

ЧIоагIа дIаьхдаь тIоараш тох. Президиумера моттигаш дIалувц КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума члена Л. И. Брежнева, КПСС ЦК Политбюро членалла кандидата Грузе КП ЦК хьалхарча секретара В. П. Мжаванаде. Гуржий ССР-а Министрий Совета председателa Г. Д. Джавахишвиле, Республика Лакхехьарча Совета Президиума председателa Д. С. Дзоценидзес, промышленностен юрта боахамен новатораша, партийни, паччахьалкхен, общественни деятелаша.

Гуржий ССР-а Ленин орден ялара хетаь республика къахьегамхой викалий торжественни собрани хьаелл КПСС ЦК Политбюро членалла кандидата, Грузе КП ЦК хьалхарча секретара В. П. Мжаванадзес.

Спорта Двореца лакхача тховна кIал ек Советски Союзен Гуржий ССР-е Паччахьалкхений гимнаш.

ЧIоагIа раьза хинна сийлахьча президиуме хорж гулбеннараша КПСС Центральни Комитета Политбюро.

Торжественни собране дакъа доацараша безаме тIайийцача КПСС ЦК Генеральни секретара, СССР-а Лакхехьарча Совета Президиума члена Л. И. Брежнева къамаьл ду.

Новкъоста Л. И. Брежнева даь къамаьл

Грузе, йоах Л. И. Брежнева, вай лаьттан тIа массайахьа а санна, шаьра холу советски общества хила хьакъ долаш йола низ бола динамизм. Юкъерча бIаьшеренашка хьалъяьча гIалай когашка хьалъувтт башха - хоза къона городаш, кхехкаш латт беркате къахьегам. ПаргIатача наьха цу къахьегамо, къаьнарча лаьттан сибат эрга а доахаш, белгтала тамашаш гойт.

Грузе къахьегамхоша, йоах дIахо оратора, хьинаре дакъа лаьцаl царизмана духьала, буржуазенеи помещикаштеи духьала Россе болхлошеи ахархошеи лоаттабаьча революционни къовсаме. Вай Коммунистически парте исторе чухь даим юсаргья Тбилисе, Батуме, Чиатуре, Грузе кхыча промышленни центрий болхлоша лоаттадаьча классови къовсамий сийрда оагIонаш.

Тбилисски машиннаькъа мастерскешка, мехкдаьтта заводашка, марганцеви рудникашка, кIора шахташка тIахьехама хьисапе декар Джапаридзе Алеший, Кецховели Ладо, Махарадзе Филиппа, Серго Орджоникидзе, Иосиф Сталина, Цулукидзе Александра, Цхакая Михий, гуржий халкъо ший мугIарашта юкъера хьаоттабаьча чIоагIагIа болча революционерий низ бола большевистски дош. Гуржий революционеращца цхьана закавказски партийни организаце болх беш хиннаб эрсий болхлой класса сий дола къонгаш — Киров Сергей, Калинин Михаил, Фиолетов Иван, Армянеи Азербайджанеи башха - дика большевикаш — Спандарян Сурен, Шаумян Степан, легендарни Камо, Азизбеков Мешади, Нариманов Нариман.

Грузе Советски Iаьдал котдалар гуржий халкъа кхелацIка овлангара денз хувцам хилара маIан долаш дар. Дуккха бIаьшереш хьалхагIа денз хьадоагIача цун исторена юкъе дIайолаелар керда зама — вахар социалистически наькъаца дегIаахарей боркъонца тоалалареи зама. Сийлахь-боккхача Даи - мехка тIема бирсача сахьата деррига вежарашха долча советски халкъашца цхьана Советски Даьхе лорае, Октябра карагIдаьнна сийлахь - доккхий хIамаш лорале дIаэттар гуржий халкъ. Правительственни совгIаташца белгалбаьхаб 40 эзар совгIа тIемахойгуржий, царех дикагIа бараштa Советски Союза Турпал яха цIи еннай.

Советски Грузе боахами культурен хьалъеча массе доакъошка доахача башха - дикача толамаша бакъду, белгалдоакх Л. И. Брежнева, дуккхача къамех латтача вай Советски паччахьалкхен сийлахь - боккха низ, кхоачалургIоаца социализма тоpонаш.

Советски Iаьдал латтача шерашка Грузе хьалъяьй эзар гаргга йоккха промышленни предприяти. Дукха доакъош дола хIанзара промышленность йола республика а хинна дIаэттай тахан Грузи. Советски Грузе марка тIайола хIамаш дунен 65 мехка дIаккхуьйт. Промышленни продукци хIана цхьан кIиранна дукхагIа йоакх республике Советски Iаьдал оттадалехьа бIаьрччача шера йоаккхаш хинначул. КарагIдийннача цу деррига хIамашца вайна эггара хьалха бIаргагу Грузе болхлой класса сийлахьа гIулакхаш.

Укх тIеххьарча шерашка дика болх баьб маьлха республика юрташкарча къахьегамхоша. Башха - дикача чай леладерашеи комсаш лелаерашеи, сомий бешамаш лелаераша а цитрусови лелаераша а, кхаш леладерашеи хьайбаш леладерашеи, механизатораша а баьцадаараш леладераша а, Грузе юрта боахама деррига доакъой боахамаша дебадаьд цун руакъаш къахьегама сийи.

Грузи — къаьнарча культура мохк. Иза цIаьхха а дагалохийт сийлахь - воккха поэти уйланхой хинна Шота Руставели ваьча дийнахьа денз 800 шу диаар деладо. Руставели — гурже ва цхьабакъда, дуккхача къамех лаьттача вай Даьхен деррига халкъий а ва из.

Октябрьски революци яьнначул тIехьагIа боркъонца тоаялара мел эша хьалаш хилар гуржий культурана. Сийлахь - воккхача гуржий писателa Чавчавадзе Ильяс сатийсад ший заьхене 20 — 30 хинна а инженер - гурже гургвола ха ярга. ХIанз республике ба итташ эзараш инженераш, бахача нахах хIара эзар сага кхоач лакхера образовани йола 45 саг. Шун республика Iилмахошта карагIдаьннараша Iалашъю царна советски Iилмана юкъера сий дола моттиг.

Гуржий литературо бIаьшеренех чакх а йоахаш хьаенай демократизмай боркъонца дола халкъал доаллеи традициеш. Толамца дегIаух гуржий музыка, изобразительни театральни искусство, кинематографи.

Гуржий республикана боахами культурен хьалъяра деррига доакъошка карагIдаьнна башха - дика хIамаш Советски Союза сийлахь - йоккхача Коммунистически парте денналера отряд йолча Грузе Коммунистически парте кулгалца даьха да.

Грузена Ленина орден ялар — йоккхеи дог гIоздоаккхаши событи я гуржий халкъа хинна ца Iеш, дуккхача къамех латтача вай мехка деррига халкъашта а.

Толам балга шоайла чIоагIагIа хьашт долаш советски къамаш хилар — из да цар массане а юкъара цхьа гIулакх хилар, дагалаттараши сатувсараши цаIаш хилар, лерхIараш а тIакхача гIертараш а цаIаш хилар закономерно хьахьоккхилга. Дуккхьал цигара хьадухбувла болалу советски общество дIахьалхаккхувлача эггара чIоагIагIа долча низех цаI — СССР халкъий доттагIал.

Шенхаштта экономически база хьакхеллай тахан вай мехка халкъий доттагIало. Советски Iаьдал латтача шерашка союзни республикашта юкъе хьахиннай дегIаена, мехка деррига къамаш айхха дувзадолийташ, мадарра аьлча, деррига халкъа хьашт цаI а хинна уж вIашагIтохаш йола къахьегам бекъара система.

Вахар дIахьалхадода, вайна хьалхашка керда декхараш а увттадеш. Ерригача паччахьалкхен юкъара лоархIаме проблемаш кхоачашъеш, вай цу цхьан ханна кхы а дукхагIа шерданаеи эргадоахаш тоаданаеи заргдац республикашта юкъера бувзамаш, кхы а дикагIа вIаштIехьдаккха деза боахам хьалбара йIаьхий опыт а хIаьта ишта кадраш а дIахьа телга.

Вай гIулакх тешшаме котдаргхилараx дола хьал гу Коммунистически партена ерригача паччахьалкхен юкъарен къамийн хьашташ вIаши цхьана тардарах.

Общества экономически, социальни, духовни вахара ерригача сферашка вай мехка карагIдаьнна сийлахь-доккхий хIамаш шеко йоацаш да. Тахан вай доалахьа долаш а вай доккхал деш а мел дола хIама, — из да советски халкъа кулгашта, хьаькъала, хьинаре карагIдаьнна гIулакх, Коммунистически парте идейно - политически организаторски балхах хьахиннар.

Вай парте политика, йоах дIахо Л. И. Брежнева, социалистически производства йIаьхийча ресурсаехи торонехи советски наьха хьал-торо айяр духьа, коммунистически общественни отношенеш дIахо дегIаккхувлар духьа мамогга дукхагIа пайда эцара тIаерзаяь я. Цу политика низ — Iилман ларда тIа латташи реальни хиларах, вай общество цхьан боаррамагIа, бIубенна дIахьалхашкахьа йодилга Iалашде цо йиш хулийташ хиларах латт. Иза хьахьокх КПСС XXIII-гIа съезд хинначул тIехьагIа баьча балха хьалхарча итогаша.

Ийс бетта валови продукци хьара план 103 процент кхоачашъяьй ерригача промышленносто. ХьалххагIе а даьча лоархIамех, промышленни производства боарам 1965 шерацa нийсбича 8,2 процент лакхълургба укх шера, планах лакхбе лаьрхIа хиннар 6,7 процент мара боацача метте. Планал совгIа 5 миллиард сома маьха хьаергья промышленни продукци.

Къаьстта чIоагIа дог гIоздоаккх юрта боахамерча доккхийча толамаша. Колхозашеи совхозашеи дикка дукхагIа яьхай лаьттанцареи хьайбашкареи йоала продукташ. Лакхбеннаб ялатийн технически культурай хьувкъам, дийбад доахан, лакхъеннай хьайбай продуктивность. ХьалххагIе а даьча лоархIамех, юрта боахама валови продукци дукха совгIаэшашагIа йоацаш 10 процент дукхагIа йоаккхаргья укх шера. Дика къахьийгад укх шера колхозийи совхозийн болхлоша, цар цIена кхоачашдир советски халкъа хьалхашкара шоай декхар, гIулакхаца жоп делар партеи правительствай юрташкарча къахьегамхой чIоагIа еча йоакхонна.

Укх шерара дика результаташ, бакъдар аьлча, ши - шегIа хьахинна яц. Вай цIаьхха а кхы цIаьхха а тийшар юртбоахама производство дегIаккхувлача атта наькъаш ца хилараx, магически формаш ца хиларах. Толам бахьан боркъонца уйлаяь, йIаьххача ханна лаьрхIа оттаьча дезарий программо мара, хIаьта из тайпа программа хIанз, КПСС ЦК мартовски Пленум хинначул тIехьагIа, КПСС XXIII-гIа съезд хинначул тIехьагIа вай партега йолаш а я.

Вахаро хIара денна хьех, вайна хьалхашка латта декхараш толаме кхоачашдара доаца доккхалаши кампанейщинеи кIезигагIа а бехктокхам, гIулакхa деррига хьалаш корта болаш, саббарегIа къестаде, тороний санна, ишта халоний а, толамий санна, ишта кхоачамбоацарий а реалистически, доацача доккхалащца шийна бозбуачал а ца деш, мах бе ховлга дукхагIа а вIаш хилар. МоллагIа — йоккха а зIамига а — проблема уйлаяь, лаьрхIа теркалъяр, ший решенешка массе оагIорахьара ког гIортолга е хар, ший балха результатий критически мах бе хар, наьха хьурмат деши терко еши хилар, — ишта хила еза ерригача вай партийни организацей, беррига коммунистий, эггара хьалхарча эргIанна массе тайна степенехи рангаехи болча кулгалдеча болхлой балха стиль.

Доккхийн чоалханеи декхараш хьалхашка отт партийни организацешта халкъа боахама деш дола кулгал дIахо эргадаьккха тоадараx йола КПСС XXIII-ча съезда решенеш кхоачашъеча хана. Парте экономически политика кхоачашъяро дIадех предприятена доал деча дуккха къахьегамхой хьинаре дакъа доацаши инициатива йолаши хулга, демократически хьисапаш дегIаккхувлилга.

Партийни организацешта хьалхашка доккхий декхараш латт кадрашца, къаьстта а боахамачарца, болх бара даькъе. Экономически знанеши доал леладара керда методаши кIоаргга Iомае езаш я вай кадраш. Цу гIулакха царна новкъостал де дезаш я партийни организацеш.

1967 шу, белгалдоакх Л. И. Брежнева, къаьстта шу хургда вай мехка вахаре. Иза — адамий исторе чухь керда зама хьайийлача Сийлахь-боккхача Октябра ах бIаь шу дизара сийлахьча юбилея шу. Советски наха шаьра кхетаду, из башха - дика дата белгалдаккхара эггара дикагIа йола способ — из экономика, Iилма, культура дегIаккхувлача керда толамаш доахилга вIаштIехьдаккхар хилар. Цу хоастамерча дата сийна хIанале а социалистически ярь йолаьй вай мехка предприятей, колхозий, совхозий хьалха латтача коллективаша.

Экономикеи культуреи мехка чухь мел иха а дегIаахарах, вай планий заданеш мел яь а ларрагIен йизваи кхоачашъярах тийша хинна Iац вай дIахьалхашкахьа ухилга. Советски Союзе коммунизм хьалъяра гIулакха кIезига влияни яц дунен халкъашта юкъерча хьало а. Сел чIоагIа уйла тIаяхийтар XXIII-ча съездо дIахорча ханна арахьара политически никъ кийчбара.

Укх тIеххьарча хана кIезига хIама лаьдац вежарашха долча социализма мехкий доттагIал чIоагIдара, уж кхотаденнеи вIаши хьаллоацаши хилийтара. Социалистически мехкашта юкъера бувзамаш тIа-тIа айхагIа, дикагIа, массе оагIорахьара хулаш латт. Вай юкъарча гIулакха а халкъех - вежарех долча хIара халкъа а доккха - дика гIулакх ду къахьегам социалистически хьисапе бекъаро, маьхера культурнии Iилмани хоамаш тIа - тIа шерагIа дIа-юха ийдаро, арахьарча политика дешаех хан - ханнахьа консультацеш яро.

(Чакхдоалар 2-ча агIо тIа).

КПСС НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА IV-гIа ПЛЕНУМ

1-ча ноябре политически просвещене ЦIагIа хилар КПСС Нохч-ГIалгIай обкома IV-гIа Пленум. Пленуме ладийгIар КПСС обкома секретара М. А. Дорохова «Кагирхой коммунистически кхетамца кхебелга чIоагIдара хьакъехьа областной партийни организаце декхарех» яха КПСС обкома III Пленума соцам мишта кхоачашбу а, хIаьта из пленум хинначул тIехьагIа КПСС обкома бюро дийцача лоархIамегIа долча дешаех йолча а информацега.

Пленумо дийцар «КПСС XXIII-ча съезда решенешка хьежжа кулгалдеча кадрашца бу болх тоабара хьакъехьа областной партийни организацей декхарех» яха дош. КПСС обкома хьалхарча секретара С. С. Апряткина доклад пленуме дакъа доацарашка хьалххегIа а дIадахьийтадар, цудухьа ший болх дIаболалушехьа а из дош дувца йолаелар пленум.

Пренешка дакъа лаьцар КПСС Шелковской райкома хьалхарча секретара И. В. Полушкина, КПСС Наьсарен райкома хьалхарча секретара С. Д. Цолоева, Грозненски химкомбината парткома секретара В. П. Захарченкос, машиннаькъа Грозненски отделене начальника И. П. Кичина, КПСС Ведана райкома хьалхарча секретара С-Э. С. Ибриева, Облсовпрофа председателa С. С. Сидельникова, КПСС Шаьла райкома хьалхарча секретара А. Ч. Осмаева, КПСС МалгIабика горкома хьалхарча секретара Д. П. Санькос, Наурски района Ленина цIерахча колхоза парткома секретара Ф. Ф. Катеровича, КПСС Грозненски горкома хьалхарча секретара С. В. Синельникова, ГрозНИИ директора А. З. Дорогочинске, ВЛКСМ обкома хьалхарча секретара С. А. Кириллова.

Дийцача дешах лаьца соцам тIайийцар.

«КПСС XXIII-ча съезда решенешка хьежжа къахьегамхой коммунистически кхетамца хьалкхебара даькъе творчески организацей хьалахи цар болх тоабара де дезарехи» яха доклад йир КПСС обкома секретара Х. Х. Бокова.

Пренешка дакъа лаьцар КПСС Ленински райкома хьалхарча секретара В. М. Медведева, Нохч-ГIалгIайчен писателий Союза правлене председателa Р. С. Ахматовас, «Грозненский рабочий» газета редактора В. Н. Кормилова, Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Председателa И. А. Алмазова, «Ленинан никъ» яхача газета редактора Х. А. Мехтиева, М. Ю. Лермонтова цIерахча театра парторганизаце секретара Л. С. Кунлина, халкъа-тIахьожама республикански комитета председателa Р. В. Вахаева, Нохч-ГIалгIай филармоне симфонически оркестра керттерча дирижера Я. А. Вощана, писателa М. А. Маманаева, Нохч-ГIалгIай АССР художникий Союза правлене председателa Ф. Н. Сачкос, КПСС Сунженски райкома секретара Б. О. Гайсанова, культура министра В. А. Татаева.

Дийцача дешах лаьца соцам тIайийцар.

Пленума балха юкъе дакъа лаьцар КПСС ЦК инструктора Н. П. Жильцовас, РСФСР культура министра хьалхарча заместителa Г. П. Бердникова, РСФСР писателий Союза правлене секретара Ф. Н. Таурина.

Пленума балхах йода отчет кепатохаргья.

Гаргакхоачаш латт Октябра деза цIей. Цунна сийленца накъа боагIа Советски района Ленина цIерахча колхоза кхаш леладераш. Укх шера дукха хьажкIаш, коартолаш кхее, тайп-тайпара доакъар Iалашде дезаш бар колхоза къахьегамхой. Цу сийлен декхарца дика лоархIалуш хьабоагIа нов. Абдурзаков Iадрахьмана Iаддалкъаьдар керте латта № 2 йолча кхаш леладерий бригада болхлой. 75 гектар хьажкIаши 45 гектар коартолаши кхее езаш бар уж. ЧIоагIа хьувкъам кхебаьб цар. ХIара гектара тIара яккха езачул 18 центнер дукхагIа хьажкIаши хIаьта 200 центнер коартолаши яьхай. Планах лаьрхIачул дуккха-дукхагIа да уж хьоккхамаш. Ишта дика да доакъар Iалашдара гIулакхаш а. ГIожа доакъар Iалашдара шера план 1000 тонн мара йоацача, хIанзлехьа Iалашдаь доакъар шера планал дуккха дукхагIа да.

Ишта да моша доакъар Iалащдар. Укх шера 600 тонн силос кийчъе езача хIанзле кIоагаш чу елла силос шозза дукхагIа я. Шоай къахьегама толамаш совдоахаш болх бу нов. А. А. Абдурзакова кулгалдеча бригада болхлоша. Уж толамаш хетаду цар хьатIадоагIача Октябрьски социалистически революце 49 шу дузача денна.

И. Плиева сурт.

ОКТЯБРА СИЙНА

☆ ☆

Цхьаькха а кIеж техай!

КАРАБУЛАК (телефонаца). Тха штате воацача корреспондента А. Банадюна хоам бу: Сийлахь-йоккхача Октябрьски революце 49 шу дузача денна сийленца накъа бахара еррига шоай торонаш оагIуьяьхача Карабулакски бурувдеттараша селхан 2-ча ноябре йоккха къахьегама котало яьккхай. Заманкулера № 61 йола скважина тохкача хана кIаларча мелашкара йоккха мехкдаьтта кIеж техай. Дийнахь-буьс бархI миллиметр хулача штуцере гIолла скважино луш дола мехкдаьтта 120 тонн я.

ДикагIйола методаш бурув тохача юкъе а кхухьаш цу скважина бурув техар я мастера Губин Николая кулгалдеча бурувдеттарий бригада. Ханал хьалха бурув теха яьлар из.

Скважина тохкача хьинар кхоца деш къахьийгар Дзгоев Мусламбек керте латтача бригадо. Цхьаккха хьовзам цига ца хилийтара из болх дика вIаштIехьбаьккхабар контора воккхагIволча инженера Жовнер Геннадий Васильевича.

Баьккхача къахьегама толамо кхы а дог гIоздаьккха хьинар айденна къахьегаш ба бурувдеттараш укх деношка.

ХЬАЛХАРА ГIА

Укх шера февраль бетта Наурски района Кирова цIерахча комсаш лелаеча совхозе хьалъе болабеннабар чхьагIар доаккха завод. Комсаш чуэца йолаьча хьалхарча деношка тIеххьара балхаш деш бар гIишлошъераш кердача завода переработка еча цехе. Геттара лоархIаме дар из цех мамогга сихагIа болх бе дIайолайолийтилга, хIана аьлча тIаккха укх боахаме кхеяь комсаш кхыча совхозий чхьагIар доаккхача заводашка дIаоза езаргьяцар. Из дика кхетадеш бар гIишлошъераш. Балхаш сиха чакхдаьха сентябрь бетта шоллагIча декаде комсаш хьайеш, царна переработка е йолаелар керда завод. Техникана тIеххьарча хана карагIдаьннараш балха юкъедихьад завод хьалъеш. Комсаш чакхйоахача хана прессашта тIаболача низа автоматически регулировани ю укказа. Цудухьа укх сезонах вIалла еха сахьат ха ца йоаеш болх бир заводо.

Планах укх шера 2100 тонн комсаш чаккъяха езар завода коллективо, хIаьта цар аьттув баьлар 2240 тонн комсех чхьагIара материалаш кийчъе. Чакма йоахха комсаш а йолаш шийта дийнахь болх бир заводо. Цу лоацача хана шоай боахаме кхеяь комсаш чакхъяхарал совгIа Наурски района «Калинина», «Победа» яхача боахамашкара хьаийца кхы а 1200 тонн комсашта переработка йир заводо.

Дика къахьегарца белгалбаьннаб завода бригадир Лукьянченко Мария, слесарь Занкин Георгий, болхло Атабаева Зайнап. Цар шоашта тIадилла моллагIа гIулакх толамца кхоачашду.

Чакхъяьхача комсех 160 эзар декалитр кондиционни бIоаране кийчдаь чхьагIар дIадахийта дезаш я совхоз, хIаьта хIанз цу гIулакха заводе кийчъеш латта чхьагIара материалаш 170 эзар декалитр я.

С. МАЙСИГОВ.

Укх шера къаьстта дика къахьегаш ва «Красный молот» яхача заводера Айдинян Шмавон. Пятилетка план ханал хьалха кхоачашъяра эггара хьалха инициатива дIайолаяьчарех ва из. Лакха къахьегама толамаш даха вIаштIехьдоал цун балха массехк говзал хилар бахьан долаш. Масала, цо дика караерзаьй долбежника, расточника, строгальщика говзалаш. Октябра хьалхарча къахьегама вахте, дикагIвола производственник лоархIача, Шмавон Хосровича хIара сменах нормаш 150 процент кхоачашъю.

СУРТА ТIА: долбежник Ш. Айдинян.

Д. Викторова сурт.

«КРАСНЫЙ МОЛОТ» ЗАВОДА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА УКАЗ

Машиностроени дегIаккхувлача доккхий толамаш дахарахи, мехкдаьтта доаккхачеи, мехкдаьтта чакхдоаккхачеи эша лакха овсарле йола керда оборудовани аппараташи хьаярах а, хIаьта ишта хьалйича денз кховзткъеи итт шу даларца дувзаденна Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла «Красный молот» завода

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель И. АЛМАЗОВ.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума секретара хьалхара Президиума член Т. ЭСЕНБАЕВА.

г. Грозный, 1966 шу 25 октябрь.

ДАИМ ЯХА А ЯХИЙЛА, ТОА А ЛОЙЛА СССР-а ХАЛКЪИЙ ЙОХАРГЙОАЦА ЦХЬОАГIОИ ВЕЖАРИЙ ДОТТАГIАЛИ!

(КПСС ЦК ТIахьехамашцара).

РЕСПУБЛИКАНА ДЕННА ДЕЗА СОВГIАТ

(Йистедалар. Долалур 1-ча агIо тIа.)

Тешшаме бакъде йиш йолаш да, укх тIеххьарча хана социалистически содружестве, дунен коммунистически боламе а санна, машарен социализман духьа гIулакхаш цхьана чакхдаха гIертаро къаьсттаца низаца ше ходолийташ хилар. Из къаьгга хьахьоккхаш яр июль бетта хинна Варшавски договора юкъе дакъа лоацача паччахьалкхений совещани. Бухаресте тIаьийца Вьетнамах йола Заявлени а Европе машари кхерамзлен чIоагIъярах йола Деклараци а — боккха политически лоархIам болаш дуккхача хана маIан довргдоацаши дола документаш.

ХIанз советски лаьттан тIа вIашагIкхетар а къамаьлаш а хилар Болгаре, Венгре, ГДР, Кубай, Монголе, Польша, Румыне, Советски Союза, Чехословаке партей кулгалхоштеи правительствашта керте латтараштеи юкъе. Дег тIарча, къайлагIа хIама доацаш гуччахьа дувцача хьалашка чакхдаьннача цу вIашагIкхетарашка дакъа доацаш хиннараш дунен халкъашта юкъерча политика даькъе вIаши хьашт долча дуккхача дешаех шоашта хетараш дагабаьлар.

Кепайоазон хоамех шоана хов, вай хьаьший советски Iилманеи техникаеи карагIдаьннараш, цу даькъе лаьттан тIарча бIуний, тIема-фецарча ниаий герза, космически тIема-ракетнии техника кердагIа йолча образецашка хьажа йиш хинна хилар.

Бакъда, советски наьха кулгаш хьадаьд бирса герз, хьабаьб бепгала боккха ния — вай мехка, вай доттагIаштеи союзникаштеи кхерам тIакхоачийтарг ца хиларах бола тешам. Деррига адамий машара, паргIатон, прогресса йохоргйоаца чIоагIале а хинна дIаэттаб Советски Мохк.

Бакъдар аьлча, шийна чIоагIа, массане а цкъатарра хIама тохаргйолча дуккхьал тIаяя сел чIоагIа а яц империализм вай деношка. ХIанз юха а хьежаш ду цо ше дер, маькарал лелаю, хIиллаица манёвраш лелаю реакце позицеш чIоагIъяр, халкъаша халача къовсамашка яьккха паргIатон кхычарех тийша хIама доацаш хулген царгара дIадаккхар духьа. Цудухьа, кхетадеш да, вай из массаза а теркаллеши империализмо лелалеча гIулакхашца фен хила деза хилар.

Теркалде деза, бакъдар аьлча, боккха низ юкъе боаккхилга а кхыметтел духхьалара агресси а, къаьстта антиимпериалистически фронте барт вIашагIа ца кхетарах хийраьнна моттигаш лаха цун аьттув боалача хана, империализмо юташ ца хилар. Цунна дола масал — США-с Вьетнаме лоаттаю зуламера агресси.

Империалисташа Вьетнаме гIаьрал лелалеча хьалашка цхьан бартаца гIулакхаш чакхдахар интернациональни бехктоккхама а прогрессен революцен идеалашта мутIахьа хилара а хоадамболлаш йола критери я тахан.

Цунца дувзаденна, йоах Л. И. Брежнева, хоадамболлаш харцбанза баргбац Китая Коммунистически партеи Китайски Халкъа Республикан кулгалхой. Пролетарски интернационализма принципаш теркал ца а еш, китайски кулгалхоша тIа ца эцаш йитар вежарашха йола Вьетнам хьаллацара тIадерзадаь гIулакхаш цхьан бартаца лелаларах йола Советски Союзей кхыча социалистически мехкийи предложенеш. Шийи решенешца из бакъдир КПК ЦК XI-ча пленумо а. Цу тIа Китай — Вьетнамаца юкъа доазув долаши цу даькъе цун позици дерригача вьетнамски халкъа кортамукъален къовсам хьаллоаттабара гIулакхa боккхача лоархIаме йолаши бола алхха ше цаI мара боаца социалистически мохк.

Вай позицех аьца аьлча, из къаьгга я — из я пролетарски интернационализма позици. Советски Союзо дутаргдац социалистически мехкаш кхотадара тIадерзадаь ше хьега къа, дIахо а массе оагIорахьара новкъостал а дергда, хьал а лоацаргья латаш йола Вьетнам. Вайна хов, вьетнамски деша даькъе низамо никъ кхыча социалистически мехкаша а лелабелга.

Социалистически содружестван дунен берригача коммунистически боламеи барт-цхьоагIо хилар — из да ишта кхыйола дунен халкъашта юкъера проблемаш а халкъий духьа толаме къоастаергйола хьал. Вай чIоагIа дог тийша да, социализма барт-цхьоагIон гIулакх, халкъий машареи паргIатони гIулакх котдоахаргхиларах. Кхотаденна хиларах латт вай низ. Кхотаденна хиларах доалл социализма дерригача мехкий, берригача коммунистически болама вахара хьашт. Кхотаденна хиларах боалл машара, социализма, прогресса гIулакха кердача коталоний лоархIамера тешам!

Вай парте ларрагIа болх бу, дунен арене империализмана духьала, халкъий паргIатон уж кхычарех тийша хIама доацаш хилари бахьан долаш къовсам лоаттабеш долча, тар ма лу шерагIча политически общественнии низашца цхьана лелалу гIулакхаш шердари чIоагIдари духьа. Вахаро айхха вIашагIдийзар социализмаи Азе, Африка, Латински Америка къамий-кортамукъален боламеи хьашташ. ЛоархIамера дунен халкъашта юкъера проблемаш къестаеча цу низаша цхьана гIулакхаш леладелга халкъий машарен кхерамзлени йоккха фактор а хинна дIаотташ латт.

Вай чIоагIа дог тийша да, машари дунен халкъашта юкъера кхерамзлен бахьан долаш дунен халкъашта юкъерча хьалага кхетамца хьожаш йолча, тайп-тайпара общественни строяш йола паччахьалкхенаш машаре яхара принципаш гIулакхаца леррагIа чакхъяха кийча йолча Малхбузехьарча правительствашца а политически общественнии деятелашца а иштта цхьана гIулакхаш лелале йиш хиларах. Дунен халкъашта юкъерча вахарера кердадар ший ханнахьа бIаргадовр, событей берригача лелама юкъе меттел, тайп-тайпарча, кхыметтел социальни духьаленаша вай къоастадаь лоаттадеча мехкий политика тенденцешта юкъе а къоастам бар агрессивни империалистически низаша лелаеча гIулакхашка фе хьежар а цар тIатувсаш дола кхерамаш бIаргагор а санна лоархIаме да.

Дунен халкъашта юкъера машар чIоагIбара, халкъий кхычарех тийша хIама доаца паргIата вахар хилара бокъонаш лораяра, паччахьалкхенашта юкъе беркат а доалаш цхьана гIулакхаш леладелга дегIакхувлара программа ВIашагIкхийттача Къамий Организаце а хьалха йоах Советски Союзо.

Советски нах гаьна ба ООН — эггара дуккагIа викалаш болча дунен халкъашта юкъерча организаце тороний бе боагIа мах ца беш хилара. Цун низ кхача йиш а я, кхача а беза шийх машара пайданера инструмент хилийта. Советски Союз кийча я ООН эффективность цун устав бокъонца кхоачашдеш хилара ларда тIа лакхъяра дIахо а гIо лоаттаде.

КПСС Центральни Комитети Советски правительствои дунен халкъашта юкъерча гIулакхий хьакъехьа чIоагIа массава раьза а вовлаш вай парте XXIII съезде бакъбаьча ленински наькъ тIа ухаргья. Из никъ бизза кхета а бу, хьал а кхоаб вай дукха къамаш долча мехка дерригача халкъаша. Вай цхьанна а хана Iохецаргьяц КПСС лаккха айинь социалистически интернационализма, дерригача прогрессивни, империализмана духьаларча низашца барт-йиш хилара байракх, халкъий паргIатон, цхьатарра бокъонаш хилара, кхерамзлен байракх.

Вай халкъ парте арахьарча а чурча а политиках кIоаргагIа тешам бенна хиларо мехка берригача коммунисташта, дерригача партийни организацешта Iалаьмате боккха бехктокхам тIабули. Парте, цун Центральни Комитето долла а хIама дергда из тешам бакъбара, халкъацара парте барт-цхьоагIо чIоагIъяра, из кхоачалургбоаца советски строя низ кхачара хьаст ба.

Цул тIехьагIа Л. И. Брежнева Iодеш Гуржий Советски Социалистически Республикана Ленина орден яларах дола СССР Лакхехьарча Совета Президиума Указ.

ЧIоагIа гIад а ваха, йоах цо, кхоачашду аз СССР Лакхехьарча Совета Президиумо, КПСС Центральни Комитето, Советски правительства сайна тIадиллар — Гуржий Советски Социалистически Республикана Ленина орден дIалу аз.

Л. И. Брежнева Грузе къахьегамхошта даькъала дувц доккха совгIат, хIаьта халкъа боахами культурен дегIакхувлара цар кхы тIа а керда толамаш доахилга шийна ловш хилар а йоах.

Къамаьл чакхдоалаш Л. И. Брежнева йоах: Вай шуца вIашагIкхийтад доккха цIей — Советски Iаьдала 49-гIа шу дуза ха тIакхоачаш. Мукъа бал сона КПСС Центральни Комитета, Лакхехьарча Совета Президиума, Советски правительства цIерагIа Грузе къахьегамхошта хьатIадоагIа цIей даькъала дувца а хIара цIа, хIара дезал ираз долаш бахилга ловш хилар дIаала а.

Л. И. Брежнева къамаьл цкъа соцадаь ца Iеш сецадир деттача тIоараша, Советски Союза Коммунистически партеи цуи ленински Центральни Комитетеи сийна моаршал хеттаьш деттача цIогIарчаша.

Цул тIехьагIа къамаьл дир Грузе КП ЦК хьалхарча секретара В. П. Мжаванадзе.

Грузена Ленина орден ялар, аьлар цо, — из йоккха гIадвуга событи я, цар цу совгIатах лаьрхIад халкъа боахами культурен дегIакхувлара республикана карагIдийннараштa доккха мукIарал даь хилар.

Ленина орден хьаьнаш, мукъа бал сона гуржий халкъа цIерагIа, республикана берригача къахьегамхой цIерагIа Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета, СССР Министрий Совета, СССР Союза Лакхехьарча Совета Президиума болхлой класса, колхозни ахархой, гуржий советски интеллигенце къахьегама лакха мах барах дега тIара баркал ала а кIоаргга раьза хилар дIаала а.

Грузе къахьегамхой, деррига советски халкъ а санна, йоах дIахо нов. Мжаванадзе, Советски Союза Коммунистически парте XXIII съезда решенеш кхоачашъяь чакхъяханза, СССР халкъа боахам дегIакхувлара пхе шера плана раданеш чакхъяханза, коммунизма материально-технически база йиллара болча къовсама тIаухийта шоай низаш дебаданза ца Iе лаьрхIа ба.

Таханарча цIей дездара кеперча, тIадкхувлача дийнахьа, аьлар нов. Мжаванадзе тIаккха, мукъа бал сона дерригача гуржий халкъа цIерагIа цIаькха а Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитета, вай Советски правительствана, дерригача советски халкъа тешам бала: гуржий къахьегамхоша шоашта доккха совгIат — Ленина орден — дала доагIаш хилар бакъдергхиларах, советски наха вай сийлахьара Советски социалистически Цай-мохк дIахо а лизагIа тоабалийтара лоаттабеча юкъарча къовсама юкъе шоаш тIаухийта низаш цар дебадергхиларах!

Зале юха а гIордаьнна чIоагIа тIоараш детт, хьахоз моаршалаш кеттара цIогIарч.

Парте Московски городской комитета, Моссовета исполкома цIерагIа, берригача москвичий цIерагIа вежарашха долча гуржий халкъа дега тIара ловцаш даьхар КПСС МГК хьалхарча секретара Н. Г. Егорычева.

Шоаш даьча къамаьлашка Социалистически Къахьегама Турпала электровозни депо машиниста Г. А. Богверадзес, Махарадзевски районерча Ленина цIерахча колхоза председателa Г. А. Цитлидзес, Абастуманьдски астрофизически обсерваторе директора профессора Е. К. Харадзес, Грузе писателий Союза правлене председателa И. В. Абашидзес, Тбилисски университета студентка Тина Какушадзес дувцар гуржий лаьтта кхаьчача Iалаьмате йоккхача дегагIоаленах лаьца. Республикана дIаенна Ленина орден — из Советски Грузе хIара къахьегамхочoа карагIдийннараштa мукIарал дар да. Ораторашa белгалдоахар доккхача совгIато гуржий халкъа дог-безам исторически денга — Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 50-гIа шу дизарга йодача вай Сийлахь-йоккхача Даьхен сийна керда коталенаш яхара гIеттадеш хилар.

Дуккхача хана ца социйташ, гIордаьнна чIоагIа деттаьш тIоараш а долаш, тIаэц КПСС Центральни Комитетага, СССР Лакхехьарча Совета Президиумага, СССР Министрий Советага дохьийта моаршал хаттара письмо.

Торжественни собране доакъошхоша, чIоагIа дегаш айденна а болаш, партийни гимн «Интернационал» оал.

ГАРО завода Ушанов Юрий Яковлевич керте латтача коммунистически къахьегама сийлен цIи лелаяча бригада коллективо кийчъеча продукца дикал лакха я. Къаьстта чIоагIа хьинар айденна къахьегаш ба слесараш укх деношка. Массаза санна белхлошта хьонхам телаш ва бригадир, коммунист нов. Ушанов. Технически отдела тIахьожам боацаш арахац цо продукци.

СУРТА ТIА: пхоалгIча разряда слесарь Ю. Я. Ушанов.

В. Дзисиева сурт.

Iилманна карагIдаьннараштa — шерра никъ

КПСС XXIII-ча съезде белгалдир халкъа боахамера технически прогресс елга информаци ярга хьежжа хургда, яхаш. Из декхар кхоачашдара боккхача лоархIаме я телевидени.

Дика кхеташ вIашагIъеххача производственно-технически телепередачаша торо лургья кхыча предприятешка командировках нах кIелиригIа ахийта, заводашта юкъера школаш, семинараш, технически выставкаш яхараш санна йола формаш тоае.

Телевидене гIолла производственно-технически пропаганда еча дика толамаш даьхад горьковчанаша: шин шу да «Производственно-технически вестник» яха рубрика экранаш тIара дIа ца йоала.

Производственно-технически вестникий телепередачаш ю Волго-Вятски ЦБТИ-си Iилма-технически информаце Паччахьалкхен Iилматохкама институтои. Цар новкъосталца дукха хIама ца эшшаш городе а областе а мел йолча предприяте телевизораш ийяьй. Уж дIаоттаьй цIеча уголокашка а технически кабинеташка а. Производства къаьстта дола цхьа дош къоастаде а дIадовзийта а аттагIа хургдолаш оттаьча тематически планах ю передачаш.

Вестника передача тема предприятей заявкех къоастаю. ДIайовзийт производственни хьалха латта опыт, дай-мехка а доазол дехьарча а Iилманеи техникаеи карагIдаьннар, новаторийи рационализаторийи предложенеех дувц.

Передачага хьежачул тIехьагIа хIара предприяте ЦБТИ информаце керттерча инженерага йохьийт передача тема, из хинна ха дIахойт. Хьожаш мел телезритель хиннав, цар специальности передачах царна хетари, цу тIа дийцача дешах шоай предприяте юкъедахьа лаьрхIар, уж юкъедахьара ЦБТИ-гара шоашта фу новкъостал эш, хIаьта иштта тIехьа тIайоагIача передача тема шоашта малагIа хилча бакъахьа хет тIа а ладийя. ПТВ передачашка хьагойтар дуккхадар Горьке а областа а предприятей балха юкъеккхухь. Масала, фрезерни станокий заводо балха юкъейихьай шера 5000 сома пайда а луш йола 3 мероприяти.

ХIанз Волго-Вятски ЦБТИ вIашагIделлад Iилма-технически информацеи пропаганди Горьковски ЦIа. Передачаш кийчъеш пропаганда отделе вIашагIъеллача телевизионни группе. Цу чу вагIа 5 саг — группа кулгалхо, вокхагIвола инженер, редактор, режиссера ассистент, фотограф.

ДНТИ-е вIашагIъеллай общественни редакционни совет, предприятей, телестуде, партийни профсоюзни органий викалаш юкъе а болаш. Совета заседанешка чIоагIъяьй производственно-технически вестникий квартальни планаш.

Iилма-технически темашта йола передачаш дийнахьа балха хана хилар боккха лоархIам болаш да. Сайрийна цIагIа вагIача телезрителa дезаргда концерт, художественни фильм, кхыдараш а. Ленинградцаша 11, 16, 20 сахьат даьлча кхо технически передача еш хиннай цхьан дийнахьа. Гучадаьннад 80 процент телезрителаш 11 сахьат даьлча хьожаш хинналга.

ХIанз дийнахьа телевидене гIолла производственно-технически пропаганда ю Горьке, Куйбышеве, Ленинграде. Вай республика предприятей кулгалхой а декхарийла ба цу гIулакха уйла е.

Дукха ха йоаццаш Горьке а яха цIаера Нохч-ГIалгIай Iилма-технически информацеи пропагандаи Центральни группа. Цига Iомайир горьковчаний опыт. ХIана хетачох, из вайцига а юкъейоалае мегаргйолаш я. Бакъда, горьковчаний предприятешка телевизионни приемникаш я, вайцига уж яц. Цу гIулакха йоакхо е еза из е йоагIача органаша. ХIанзарчоа шоллагIча сменах балха бараштa лаьрхIа вIаштIехьъяха езаргья телепередачаш.

Телевидене производственно-технически передачай программаша мах баь варгвоацаш доккха новкъостал дергда хьалха латтарий опыт дIайоаржаяра, Iилманеи техникаеи керда карагIдаьннараш шерра дIадовзийтара.

В. РЕДЬКИН.
Нохч-ГIалгIай ДНТИП-а вокхагIвола инженер.

ДОГ ТИЙША БА

Карабулакски бурув деттача контора ремонтно-прокатни цеха коллективо хIара денна итогаш ю сменах баьча балхе. Цу гIулакхо новкъостал ду шийн ханнахьа балха тIа нийсденна кхоачамбоацараш дIадаха, къахьегама овсарле лакхъе. Дукха керда методаш балха юкъеккхухь. Цох паччахьалкхенна а производствана а чIоагIа пайда бу.

Коммунисташи комсомольцаши боагI-боагIача дIаоттабаьб. Цар дика вIаштIехьбаьккхаб участкашкара болх. Царех ба нн. Гоголев Анатолий, Марков Михаил, Реутов Виктор, Мещеряков Николай, кхыбараш. Шоай участкай болх дика вIаштIехьбаккхарал совгIа, кердача балха баьккача наха шоай опыт дIалуш а дукха къахьег цар.

Дукха ха йоацаш цхьаккха балха говзал а йоацаш балха вера цига Брюков Виктор. ХIанзлехьа шин новкъосташа гIо а деш дика карарзаьй цо карусельни станок. Иштта дика балха говзал кара а ерзаь, балха тIа хьалха латташ ба Лавренов Анатолий, Ковалева Лидия, Гриненко Таня, Тонкогубов Юрий, кхыбараш.

Иштта барттайна къахьегача коллективо итт бетта план тIехкхоачашъяьй. Укх деношка социалистически декхараш тIаийцад цеха коллективо Советски Iаьдал даьнна 50 шу дузача денна сийленца накъахараи, из цIи яккхараи духьа. ТIаьийца декхараш толамца кхоачашдергхиларах дог тийша я коллектив.

А. ВЕЛИЧКО.

ПАРТИЙНИ ВАХАР

ЮХХЬАНЦАРЧА ЗАНЯТЕЙ ИТОГЕХ

ХIанз чакхдаьннад партийни дешара системерча занятей юххьанцара деноша. Цар итогаш аьй. Царех го йиш я тха районерча марксистско-ленински образоване дикала оагIоланаш а цунна юкъера кхоачамбоацараш а.

Эггара а хьалхагIа ала дезаш да кердача дешара шерагIа кийчлуш укх шера дикагIа вIаштIехьа йолаш чакхдаьнна хилар. Из кхетош а да. Цунна лоархIамерча маIане хилар парте кадараш, берригa членаш а кандидаташ а теоретически политически чIоагIбар ше къаьстача лоархIаме хилар хьалхадаьккха КПСС XXIII съезд. Хьалха дIадахача шера чухьа партийни организацеша политически дешара кIезиг-дуккх опыт Iоаьяр. Хоаш махкахьара, соахка дена шиъ евлангера оргаьккхаь партийни образоване систем. ВIаштIехьъаьккхай нийсагIа къоастам белашагIа йола коммунистий марксистско-ленински дешара система. Цо теро хулийт марксизма кхокхде а хьаст — вай парте истори, политически экономи, философи кIоаргагIа а ларрагIа а Iомае.

Тха районни партийни организацешийна хьалхашка оттадаьдар кердача система ерригача торонех бизагIа пайда эцара декхар, района къахьегамхоша коммунизм хьалъяра практикаца хадаргбоаца бувзам а болаш марксистско-ленински теори кIоаргга Iомаеш хилийтар духьа.

Из декхар кхоачаиде лаьрхIа бар юххьанцарча партийни организацешкара берригa кийчон болх а. Маларра аьлча, хIанззара дешара шу соахкарчох хоттаденна а долаш дIахододаш да. Цудухьа занятеш йолаялалехьа дуккха а хьалхагIа хиннача партийни собранешка массе а организацеша дийцар шо-шоай коллектива вахарца болча партийни дешара бувзамах лаьца, хьалхарча аргIанца пропагандистски кадраш хержаш къестаяра дешай йоакхо а еш. Из иштта хила доагIаш а да. ХIана аьлча пропагандиста знанеех, дийна дош хIаране сакхетам чу дахийта хоуш ца хиларах, цун методически говзалах тийша да гIулакха толам бахар. «Массаза а яхар мо из профессия сон тIех хьайназараи цунца пропаганда боарам лохбараш» хоалаш болаш духьале кхайкаеш хиннача В. И. Ленина васкет дага а кхоабаш, тхо КПСС райкома бюро заседане пропагандистски кадрашка хьежар, хIаьта дикагIчарех дикагIа бола, опыт йола новкъостий пропагандисталла чIоагI а бир.

Ахкан юкъагIа ца хаддийташ болх бир пропагандисташца. Царна семинараш, инструктивни кхетаченаш чакхъьяьр. Боккха болх чакхбаьккхар царна политически просвещене кабинета методически совето. Из а я укх шера опыт йола пропагандисташ юкъе а бахийта оргаьккха.

Партийни просвещене система хIара звенона расписанеш оттаьяр, занятей темаш, уж еггийла хонаш, хургйола моттигаш белгал а йоахаш. Политически просвещене кабинето юххьанцарча темай хьакъехьа пропагандисташта хиланза яргIоаца материалаш кийчъьяьр. Доадам боацаш да аьнна хетараш а тIехьа, долла хIама белгалдаь вIаштIехьдаьккхадар дешара шу лерттIа дIадоладара. ХIаьта цунах занятеш дIайолаяра дика беркат а даьлар.

Соахка а санна, районе занятеш йолаенай марксизма-ленинизма лардий 3 школе, 11 юххьанцарча политически школе, марксистско-ленински теоре тайп-тайпара проблемаш Iомаеча 15 семинарски группе. Царех ши группа укх дешара шера вIашагIъелла я. Уж я районни больницерен №2 йолча бархI шера дешача школерен яраш. Укх шера дукхагIа хиннай лоаман кхалнаха йола политграмота кружокаш а, хIанз 11 я уж.

Цул совгIа райисполкоме партийни организаце инициативах болх бе йолаенай правови знаней школа. 60 совгIа кулгалду болхлой ба цига деша багIаш.

Иштачa гIулакхаца, районе партийно-политически дешар дешаш 1300 хинна ца Iеш коммунисташи парте боацараши ба.

Дешара шу дика дIадоладаьд «Красноармейскийи» Мичурина цIерахчеи совхозий партийни организацешкара юххьанцарча политически школашка. ТIехьа ца боалаш йиллача ханна занятешка баьхкар дешарбагIараш. Конспекташ а ручкаш а долаш баьхкача цар чIоагIа уйла тIа а ерзаь лалувгIар пропагандисташа нов. Зебирова, Дажаева, Умархаджиева, Древецке, Мусаева, кхычар дувцарашка. ХIаьта пропагандисташа а шоай ха кхо ца еш къахьийгадар занятешта кийчо яра, тема кIоаргагIа а массе оагIора а яшхара.

Юххьанцара занятеш дика вIаштIехьле йолаш чакхъьяьлар марксизма-ленинизма лардий школашка а. Юххьанцарча занятешта хьинаре кийчвеннавар «Горец» яхача совхоза партийни организацерча марксизма-ленинизма лардий школа пропагандист нов. Саидов. Цо кIоаргга а тешам бенна а йоаьх «Капитализмагара социализмага лалара юкъ» яха политически экономе тема, дуккхача гойтара пособеех пайда ийбу, тема хIанзарча ханаца ювз. Цо дешархой безам тIабохийт экономика, бакъахьарча тайпара доал деш боахам лелабара проблемашта. Ер духхьашхара шу дац нов. Саидов пропагандисталла болх беш вола, хIаьта цун цу балха йоккха опыт а Iайнай. Ка маьхала а ювлаш дика из болх барах цунна Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота а еннай.

Юххьанцарча политически школашка шоллагIча шера дешара хьалхарча занятей тема яр «Коммунизма материально-технически база хьаяр». Из тема яшхара хьинаре кийчбеннабар пропагандисташ. Пропагандиста нов. Древецке — Мичурина цIерахча совхоза директора — совхоза вахарцара къоастам боллаш дола масалаш а кхувлаш дийцар цу темах лаьца ше дувцар.

Занятеш лакхача идейно-теоретически боараме чакхъьяьлар №№ 1, 2, 3 йолча юкъерча дешара школашкарча семинарски группашка а школе-интернате а. Дика кийчбеннабар цигара пропагандисташ нов. Нашхаев М. М., Магомадов Г. Т., Джанар-Алиев Л. Я., Якушина Т. Г.

Цхьабакъда, цхьайолча партийни организацешка кхоачам балла йоакхо йоацаш кийчо а яь доладелар дешара шу. ХIаьта из бахьан долаш юххьанцара занятеш юкъагIийсар «Гехинский» совхоза 1-ча отделене партийни организацерча юххьанцарча политически школе. Занятеш лохача идейни боараме чакхъьяьлар цу совхоза 2-ча отделенерча школе а.

Занятей юххьанцарча деной итогаш йийцай КПСС райкома бюро. ЙоагагIаш йола выводаш яьй. «Гехинский» совхоза парткома секретара нов. Ахмаева белгалдаьд коммунистий марксистско-ленински образоване болх кхоачамбоацаш во вIаштIехьбаьккха хилар.

ХIанз партийни организацей а политически просвещене кабинета а деррига низаш тIадерзадаьд долаш дола кхоачамбоацараш дIададахара, занятей идейно-теоретически чулоацам тоабара, пропагандисташ кийчбара.

С. ВЕРДУКАЕВ,
КПСС Урус-Мартана райкома секретарь.

РЕСПУБЛИКА ОБЩЕСТВЕННИ ПОРЯДОК ЛОРАЯРА МИНИСТЕРСТВА БОЛХЛОШТА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛАХЬА ГРАМОТАШ ЯЛАРАХ ДОЛА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА

УКАЗ

Общественни порядок лораеш дика болх барах Нохч-ГIалгIай Автономни Советски Социалистически Республика Лакхехьарча Совета Президиума Сийлахьа грамота лойла:

АХАЕВ Iаьлийна — къахьегамхой депутатий Гудермеса городской Совета исполнительни комитета милице отдела уголовни розыска оперативни уполномоченнена.

БАЖАЕВ Шалай Абу-Муслима — Нохч-ГIалгIай АССР общественни порядок лораяра министерства улицашкара движени нийсъеча дивизиона наькъа надвора инспектора.

ДАНИЕЛЯН Арта-Ваздa Шаиировича — БХСС Грозненски городской отдела начальника заместителa.

СОЛОВЬЕВ Юрий Аркадьевича — Нохч-ГIалгIай АССР общественни порядок лораяра министерства БХСС отдела вокхагIа волча оперативни уполномоченнена.

ШЕВЦОВ Борис Федоровича — Грозненски районе гIолларча Нохч-ГIалгIай АССР общественни порядок лораяра министерства следственни группа следователa.

Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель
И. АЛМАЗОВ.

Секретара хьалхара — Нохч-ГIалгIай АССР Лакхехьарча Совета Президиума член
Т. ЭСЕНБАЕВА

г. Грозный.
1966 ш. 29 октябрь.

ХЬИНАРЦА ЯЬККХА СИЙЛЕ

Грозненски наха хIамаш тегача фабрика чуйоагIача № 1 йолча модай ателье заказаш дIаийдеча цIагIа дIачуваьлча укх тайпара къамаьл дар сона хьахезар: «Бернал хилда ер костюм тийгача хIамаш тегача мастера, малий-теш ер тийгар, дошо кулгаш да-кх цун дараш». Цу дешашта чIоагIа раьза хиннача ателье заведующе нов. Сарксьяна аьлар: «Тха ателье хIамаш тегача мастераштa юкъе укх массехк шера балха тIа хьалха латташ хьайоагIаш йола Дахкильгова Тамара я из тийгар»

Ялх шу совгIа ха я цу ателье моттиг ца хувцаш Тамарас болх бу. Шийн хьинар кхо ца деш, даим балха тIа хьалха латташ хьайоагIаш хиларца ателье болхлошта яйза ца Iеш, фабрика берригача болхлошта а йовзаш я из. Ателье болхлошта юкъе хьалхарчарца коммунистически къахьегама ударник яха сийлен цIи елар цунна.

ЧIоагIа барчал яхаш я из духхьашха ше цу балхах кхетаьча мастерашта, хIаьта цар а доцкхал ду цох. Безаш каралаьца болх бе атта да яхаш дувц Тамарас. Духхьашха балха еача хана дукха халонаш нийсъелар Тамарена. Дукха хана дезз шийна безаш каралаьца болх толамца карабер-забара йоакха опыт йолча мастерашца дагаювлар. Ца ховр дIахааттар, цкъа хьакъийхар шозлагIа юха ала дезаш хилацар. Иштта болх беш ялх бутт боаллашехьа дика Iомайир балха говзал, дика дIаелар цо кхоалагIча разряда экзаменаш. Цох кхоачамбаь Iанзар Тамара. Шу чакхдалалехьа эггара лакхагIа йола балха разряд яьккхар цо.

Ателье кулгалхоша зийра болх дика вIаштIехьбаккха ховш Тамара хилар. Цу хана тIехьаюсачарех йола хIамаш тегарий цхьа бригада елар цунга. Ши-кхо бутт боаллашехьа ателье хьалха латтача бригадашта юкъе яхар цо кулгалду бригада. Каст-каста хул цун бригадага ателье карара-нара тела цIе вымпел.

Цун бригадо тийга хIамаш дика хиларца белгала хул кхыча бригадаша тийгача хIамашта юкъе. Укх шера цхьа моттиг нийсъеннаяц бригада хIамаш тегараша брак яь.

Октябра дезача цIей сийна вахте эттача бригадо итт бетта план ханал пхи ди хьалха кхоачашъяьй. Уж толамаш кхы а лакхдеш, сменах нормаш 110—115 процент кхоачашъеш къахьег цо укх бетта а. Дика къахьегарца белгалбаьнна ба нн. Сиданова Тамара, Баширова Зара, Цапие Людмила, кхыбараш.

Бригада болх дика вIаштIехьа а баьнна, цхьаккха замечани йоацаш, лаккха къахьегама толамаш дахарах тийнна Сийлен грамоташ итташ я, къахьегама книжна тIа дIа а яздеш дуниказа бернлаш яьхад. Ши бутт хьалха Ленински района сийлен доске тIа хьалтехад цун портрет.

Дика болхло хиларал совгIа, дика общественница а я Тамара. Массехк шера хиннай из профсоюза фабрика комитета член йолаши цехкома член йолаши. ХIанз ателье агитаторалла беш я нов. Дахкильгова. ДикагIйолча балха методех лаьца каст-каста беседаш ю цо хIамаш тегараштa. Дика хьокхам теп цо новкъосташта. ДIахо йодача хана кхы а дикагIа къахьега лаьIа Тамарас. Лерхlар кхоачашдеш болаш я цун.

Б. КОСТОЕВ.

ИШТТА БАЬЛАР ТОЛАМ

Дукха ха йоаццаш цу партийни организацех башха дика хIама ала йиш яцар. ХIьата Щеча Эскара цIерах йола колхоз а доккха сий долаш яцар. ХIанз хувцаденнад гIулакх. Дика дегIабоагIаш латт общественни боахам.

Коммунистий вожак хилар опыт йола партийни болхло Васильков Семен Иванович. Эггара хьалха цо ший болх дIаболабеш цунна гIо дора къаьнарча коммунисташа, активисташа. Цар цхьабарт болаш предложенеш: елар хIара коммунисто КПСС уставо дIадехараш кхоачашдергдолаш партийни дисциплина чIоагIъе. ХIьата из гIулакх толамца чакхдаккхара коммунисташ производства лоархIамерча участкашца нийса дIаоттабе безаш бар, айбе безар партийни собраней лоархIам, уж ханханнахьа дIаяха езар, цига дувца дезар партийни организаце хьалхашка латта динза даргдоацараш.

Щаьхха из кхоачашде вIаштIехьдаланзар. Бакъда, парткома члений новкъосталца нов. Василькова карагIдаьлар коммунисташ дIа-хьа нийса оттабе, производства участкашка цар влияни лакха хургйолаш. ХIанз 75 парте членеехи кандидатеехи 23 коммунист къахьегаш ва кхаш леладеш трактористаш, комбайнераш болаш, 22 коммунист къахьегаш ва хьайбаш леладеча. Царна юкъе ба доярккаш, жа-Iуй, шофераш, слесараш.

Тракторно-кхай бригадашка, шурий-товарни ферме, автогараже йолаш я партийни группаш. Нахаца беш болча политически организаторски балха юкъе хьинаре дакъа лоац партийни группаша.

Коммунисташта хIанз а йиц еннаяц «Коммунист масса долчоа бехктокхаме ва» яхача темах хинна партийни собрани. Из хилалехьа дукха хьалха парткома поручених коммунисташ кийчо е болабелар из собрани яра. Уж хьожар мишта къахьег парте членаща, мишта кхеду шоай бераш, балхах мукъа йола ха мишта йоахаш ба, миштай цар духовни мир, газеташ деший. Ташаш а яц из собране лерттIа чакхъялар. Даь къамаьлаш чулоацам болаш, безам тIабодаш дар. ХIанз партийни собранеш чакхъювл хан-ханнахьа. Цар повестка тайп-тайпара я «Коммунистий партийни дешар», «Партийний собраней решенеш кхоачашъяра», кхы иштта дукха дешаш. Партийни собране тIайийца решенеш лерттIа кхоачашъяра — из да парткома балха керттердар. Долча бесса, укхаза партийни собрани дIайолалуш парткомо информаци ю хьалха хиннача партсобране тIайийца решенеш мишта кхоачашъю коммунисташа. Цу тайпарча практико новкъостал ду шоаш тIайийца решенеш кхоачашъяра коммунистий бехктокхам лакхбе, партсобраней лоархIам айбе. Партийни организаци дукхагIа терко е яьннай комсомольски профсоюзни организацешта кулгалдара. Парткомо цахаддаш новкъостал дарпа шоай болх хоалуш тоабаьб халкъа контролераша. Духхьал укх тIеххьарча хана халкъа контролерий группа массехказа тохкам а баь дийцад общественни боахам дегIабоалабара тIадерзадаь дола лоархIаме дешаш. Контролерий материалех колхоза правлене де дезараш ханнахьа чакхдаьхад.

Партийни организаце кхоачашъю колхоза правлене гIулакхашта тIахьожам лоаттабара йола ший бокъо. Партийни собранешка, парткома заседанешка боахама кулгалхой докладашка, информацешка ладувгI.

Нагахьа санна хьалха агитационно-массови культурно - просветительнии болх тесса лелабеш хиннабале, хIанз кхыча тайпара дIахьо из. ЧIоагIъяьй лекторски группа, агитколлектив. Хьалха колхозе формальни оамал йолаш яр социалистически яхь. ХIанз цу лоархIамерча деша денна терко ю колхоза правленеи парткомои. Социалистически яхьа хан-ханнахьа итогаш ю. Производстве хьалха латтачарна карара кара тела цIе вымпелаш, ахчан премеш тел. Цар портреташ доахк колхоза сийлен Доска тIа. Цу дерригне торо хулийт яхь шерра йоаржае.

Общественни боахам дегIабоалабара колхозхой безам лакхбеннаб, хIана аьлча дикка мах бу цар къахьегама. Денгара денга доккхий толамаш доах колхоза коллективо. Советски Iаьдала 50 шу дузача денга сийленца накъа бахара колхозхоша керда рубежаш белгалъяьй. ХIанз партийни организаце ший беррига низ тIабахийтаб уж толамца чакхъяхара.

И. ГУЗЕЕВ.

ЯЛАТ — ДАЬХЕННА!

1966 шера 1-гIа ноябрь тIанхоачаш республика боахамаша пачхаьалхенга ялат дохкара шера план кхоачашъярах йола

СВОДКА

Планах процентаща

Ачхой-Мартана район	88
совхозаш:	
«Лермонтовски»	73
«Самашкиноки»	97
«Орджоникидзевски»	174
«Новосельски»	116
	дукхагIа дехкад
Ведана район	10-зза
колхозаш:	
Ленина цIерахъяр	5-зза
Карла Маркса цIерахъяр	10-зза
Орджоникидзе цIерахъяр	10-зза
«XXII партсъезда»	14-зза
Кирова цIерахъяр	9-зза
Грозненски район	116
совхозаш:	
«Атагински»	127
«Грозненски»	116
«Ермоловски»	125
«Старо-Юртовски»	116
«Горячеисточненски»	123
№ 1 йола шурий	110
№ 2 йола шурий-баьца даарий	112
№ 3 йола сомий-баьца даарий	109
Республикански юртбоахама опытни станци	135
колхозаш:	
«Новый быт»	100,1
Ленина цIерахъяр	102
1 Мая цIерахъяр	99,8
«Советская Россия»	120
Гудермесски район	124
совхозаш:	
«Гудермесски»	245
«Дружба»	237
«Новогрозненски»	216
«Степной»	45
колхозаш:	
«Октябра 40 шу»	153
«Кавказ»	163
«Дружба»	139
МалгIабика район	102
«Ингушский» совхоз	98
«Кавказ» яха колхоз	111
Надтеречни район	123
совхозаш:	
«Минеральный»	162
«Надтеречный»	88
«Кругловский»	121
«Верхне-Наурский»	108
«Братский»	105
«Новогорский»	158
«Озерный»	116
«Знаменский»	140
Наьсарен район	72
совхозаш:	
«Назрановский»	84
«Октябра 40 шу»	62
«Экажевский»	74
Наурски район	147
совхозаш:	
«Терский»	115
«Наурский»	43
«Калиновский»	52
«Советская Россия»	63

«Комсомольский»	43
Ленина цIерахъяр	55
Калинина цIерахъяр	35
Кирова цIерахъяр	81
«Победа»	28
колхозаш:	
«Россия»	175
Ленина цIерахъяр	189
«Красное знамя»	102
	дукхагIа дехкад
Ножай-Юрта район	9-зза
колхозаш:	
Гагарина цIерахъяр	15-зза
Калинина цIерахъяр	8-зза
Кирова цIерахъяр	16-зза
Ленина цIерахъяр	9-зза
Х. Нурадилова цIерахъяр	40-зза
Орджоникидзе цIерахъяр	10-зза
«XXII партсъезда»	8-зза
А. Шерипова цIерахъяр	9-зза
«Заветы Ильича»	100
Жданова цIерахъяр	14-зза
Советски район	219
колхозаш:	
«Новая жизнь»	62
Ленина цIерахъяр	246
«XX партсъезда»	4-зза
Кирова цIерахъяр	102
«Красный горец»	—
Орджоникидзе цIерахъяр	9-зза
Сунженски район	106
колхозаш:	
«Победа»	136
«Красная Армия»	118
«XX партсъезда»	83
Ленина цIерахъяр	103
«Красный Октябрь»	83
«XIX партсъезда»	118
Кирова цIерахъяр	90
«Путь к коммунизму»	84
«Заветы Ильича»	87
«Восход»	107
Орджоникидзе цIерахъяр	125
Урус-Мартана район	105
совхозаш:	
«Красноармейский»	6-зза
«Горец»	69
Мичурина цIерахъяр	110
«Гехинский»	116
Шаьла район	99,0
совхозаш:	
«Шалинский»	5-зза
«Джалка»	121
«Южный»	6-зза
«Автуринский»	67
колхозаш:	
Ленина цIерахъяр	114
«XX партсъезда»	117
Куйбышева цIерахъяр	100
Шелковской район	164
колхозаш:	
«Путь к коммунизму»	130
«Красный пахарь»	161
Менжинского цIерахъяр	108
Кирова цIерахъяр	178
Коммунтерна цIерахъяр	238

ГУЙРАН КХАШКАРА БАЛХАШ ЧАКХДОАЛАШ ЛАТТ

ЩIаккха а сацац кхашкарча юртбоахама техника, машиний таташ, чакхдоалаш латт тIехьакхачаш йола культураш чуэцара балхаш.

ЦIай гаргакхаьчача деношка юртбоахама шера итогаш еш ба республика боахамий кхаш леладераш.

Кхоачашъяьй пачхаьалхенга ялат, шекара свекла, коартал йохкара шера план. Хоа а луш дегIаенай юртбоахама производство пятилетка хьалхарча шера. Из вIаштIехьдаьлар юртбоахама механизатораша, ахархоша, низ, хало ца къовсаш къахьегарах. Дерригача республика боахамашкара хьажкIаш чуийца яла йоахк. 90 эзар гектара тIа дIайийна хиннача хьажкIех чуэца йисар 2872 гектар мара яц.

Еррига дIайийнача шекара свеклах 94 процент чуийца яьккхай. хIаьта иттанех нийс дакъа баьца дараш а чуийцад республика боахамаша. Гурахьа дув ялаташ дIадера план 101 процент кхоачашъяьй. хIанзле тIадоагIача шера хургболча хьувкъама 169,3 эзар гектара тIа гурахьа юв культураш дIайийнай.

ХIанз боахамий ахархоша де дезачарех керттера дар да хIанзалца даьха толамаш дIачIоагIдари, хьатIадоагIача 1967-ча юбилейни шера хургболча хьувкъама гешшаме лард йоллари.

Цу гIулакха эггара хьалха зяба лаьтта аха деза. хIаьта хIанзле еррига республике 110,5 эзар гектар лаьтта аьха даьннад. Зяба лаьтта ахара план кхоачашъяра 62 эзар гектара тIа гуйран балхаш де деза.

Сиха хьатIадоагIа Iа, из бахьан долаш дерригача боахама механизатораша сухал бе беза кхашкара гуйран балхаш сихагIа йисте дахара. ЦаI гектар йита йиш яц ца оахаш.

Вizza пайда эца беза республика ерригача тракторни парках, шин сменах де деза балхаш.

Ер юртбоахама шу чакхдоалаш республика кхаш леладараша берриг низ тIабахийта беза, хьатIадоагIача 1967-ча юбилейни шера кхы а доккхагIа къахьегама толамаш доахаргдолаш, гуйран балхаш чакхдахара.

Республика колхозашкеи совхозашкеи зяба лаьтта ахарах йола

СВОДКА

Планах процентаща

Ачхой-Мартана	60
Ведана	16
Грозненски	72
Гудермесски	80
МалгIабика	50
Надтеречни х ,	88
Наьсарен	36
Наурски	87
Ножай - Юрта	18
Советски	38
Сунженски	68
Урус - Мартана	58
Шаьла	66
Шелковской	48
Еррига республике	64

Шоай цIей дездир

Кагирхой хинна а ца Iеш беррига къахьегамхой хилар Еррисоюзни ленински коммунистически кагирхой союза 48 шу дизар дездеш.

...Дукха нах бар цу дийнахьа Веданарча салоIача парке гулбенна. Укхаза ахкан кинотеатра вале торжественни собрани хилар. Собрани хьа а йийла гулбеннарий цIей даькъала дийцар КПСС Ведана райкома секретара нов. Р. А. Ахматукаевас, ВЛКСМ райкома хьалхарча секретара нов. А. Тепсуева.

Районе эггара хьалхара комсомолец ва хIанз корта кIайбенна Казалиев Насех. Цо дувц шоашта партес тIадехкаш хинна гIулакхаш шоаш мишта кхоачашдора, шоашта нийслуш хинна халонаш мишта эшайора.

Торжественни дакъа йистедаьлча комсомольцашта карагIдувла дика гIулакхаш хьахьокхаш дола кинофильм гойтар гулбеннараштa.

Юххера а художественни самодеятельноста коллективо концерт оттадарца чакхъяьлар собрани.

Ш. ТИБИЕВ.

ХИЙ ДЕХКА ЛАЬТТАШ ДЕГIАКХУВЛА

Парте Центральни Комитета майски Пленума решенеш чIоагIа къоабалъеш тIайийцар Шелковской районерча «Коммунтерн» яхача колхоза коммунисташа а беррига къахьегамхоша а. Из-м кхетадеш а да: кIезига тIоадал йолча зоне да колхоза лаьтташ, цудухьа нар тIа хий ца дийхкандаь укхаза даим лоха хулар гурахьей бIастан юхьей ювча культурай хьувкъам — гурахьа дувча ялатий хIара гектара тIара — 7—8 центнерал лакхагIа боацаши хьажкIаш 15—18 центнери.

Укх тIеххьарча кхаь шера колхозе уйла дукхагIа тIаахийта баьннаб хий дехка лаьтташ шердара, пайда дикагIа ийбаьб хий дехкача лаьттаех, хIаьта из бахьан долаш кхашкара хьувкъам а лакхбелар.

КПСС ЦК майски Пленуме цIенхаштта уйла тIаяхийтар хий дехкача лаьттаех нийса, интенсивно пайда эцара хьалхара партийни организацей бехктокхам лакхбара. Пленума решенеш кхоачашъеш боккха болх чакхбаьккхаб «Коммунтерн» яхача колхоза парткомо. Партийни комитета цхьан заседане укх тайпара решени тIайийцар: колхозера хий дехкаргдола лаьтташ шердарах дола дош мадарра къоастаде, уж тоадара колхоза кхашкара хьувкъам лакхбара дIахо де дезараш хьалда белгалдаха, колхоза коммунистий теркам юртбоахама продукташ дукхагIа яхара колхозхой оарцагIбоахача тIаберзабе.

Цхьа бутт баьннача гIолла колхоза берригача коммунистий собране КПСС ЦК майский Пленума решенеш кхоачашъяра хьалхашка эттача декхарех дола дош дувцача хана тIа а ийца чIоагIийр хий декха лаьтташ дIахо шердара тIаерзаяь хьалда мероприятеш.

Укх шерре а боккха болх баьб колхозе парте ЦК майски Пленума решенеш кхоачашъяра: хий декха торо йолаш мел дола лаьтташ хий декха кийчдаьд, 50 гектар шердаьд дуга дIадув лаьтташ, чIоагIа уйла тIаяхийтай дIайийнача хьажкIашта хий дехкара, планировка а яь, укх гурахьа дIаде доладаьд кхо бIаь гектар хиллал дола лаьтташ.

Чакхдаьхача цу гIулакхаша колхозага йиш хилийтар ялат дукха а дукхагIа даккха. Из хIанз, дугеи хьажкIаши йоацаш, 5886 тонн доакх. Нагахьа санна колхозе йоаккхаш йола 1100 гаргга тонн а цу тIа дIатIакхийтача, дерригa доаккхаш дола ялат 7 эзар тонн гаргга хул. Юкъера лаьрхIача хIара гектара хьувкъам 20,4 центнер ба. Иззал лакха хьувкъам цIаккха а баьккхабац «Коммунтерн» яхача колхоза ахархоша.

Дикка дикагIа вIаштIехьдаьхар балхаш хьатIадоагIача шера хьувкъама лаьрхIа укх гурахьа ялаташ дIадийнача лаьтташка хий дуллаш. Районе эггара хьалхарчарца гурахьа дув ялаташ дIадийна яьлар «Коммунтерн» яха колхоз — 2600 гектара тIа. Хий дехкача лаьттаех я гурахьа ялаташ дIадийна 1300 гектар хиллал йола участок. Нагахьа санна из цифра ши-кхо шу хьалхагIа хинначуница нийсйича, нийсса ах хIана хиннаяц аьнна йоккхагIа хиннай. Балхаш дика вIаштIехьдаьха хий а дехк, подкормка а ю вокх участкашка.

Майски Пленума решенеш кхоачашъяра чакхъиха оттаьча мероприятешка колхоза партийни комитето къаьстта уйла тIаяхийтай иштта дуга дIадув лаьтташ шердара а. Цу гIулакха эша торонаш укхаза йолаш я.

Тешшаме лакха хьувкъам кхебарга бода никъ колхоза хьабеллаш дола кхашка хий дехкара балхаш чакхдахара нийсса, колхоза парткомои правленеи яьча решенех, кхы тайпа гIулакхаш а чакхдаха лаьрхIад мелиоративни балхашта: тух доалла лаьтташ тездара, ушалаш йола лаьтташ докъадара, петар тIайола лаьтташ царех мукъалахара, хIаьта эггара керттердар, ерригача участкашка лаьтта леладара культура лакхъяра. Уж дерригa балхаш керттерча даькъе колхозо шийн чотах дергдолаш да, хIаьта укх гаргарча 3—4 шера кхы а кхо бIаь гаргга гектар оаха лаьтташ долаш дарех дIатоха цар йиш а хулийтаргья.

ЦК майски Пленума соцам бувцача хана тIацийцача колхоза парткома решене тIа дIаяздаьдар: лаьттанна обработка ярца дувзаденнача балхий производственни участкашта керте латтача коммунисташкара доагIар дукхагIа хьадеха, хий дехкача лаьттаех пайда дикагIа эцилга вIаштIехьдаккха.

Коммунист В. А. Павликов керте латтача комплексни механизированни звенога лелале дIаденнад 500 гектар хий дехкараш а долаш, 940 гектар оаха лаьтташ. Дика доал деш пайда ийцар лаьттах. Из бахьан долаш балха тIа дика толамаш даьхар звенос.

Хьувкъам кхебаьб: гурахьа дувча кIин 340 гектарах хIара гектара тIара 23,7 центнер, мукха — 370 гектарах хIара гектара тIара 23 центнер, гидуаргаш — 14 центнер. Звенос хьал а кхедаь колхоза амбарашка чутессад планал совгIа 2.618 центнер кIа, 2923 центнер мукх, 770 центнер рожь, 720 центнер гидуаргаш. Ялат кхедарга дIабода мах планахчул 97 кепиг лохбаьб. Из да хий дехкача лаьттаех пайда дикагIа эцарах хьахиннар.

Пятилетка хьалхара шу дикача хьоккхамашца чакхдоаккхаш йоалл коммунист, Нохч - ГIалгIай АССР заслуженни агроном А. К. Деревянко керте латта цхьоалагIа комплексни бригада. Планови заданех укх шера хIара гектара тIара 16 центнер кIа даккха дезаш хиннача метте 22 центнер даьккхад, 15 центнер мукх баккха безаш хиннача метте 21 центнер баьккхаб, гурахьа дув рожь 6 центнер даккха дезача, 13 центнер даьккхад.

ХIара центнер кIа кхедарга дIабода мах: хьалхагIе а даьча лоархIамах, планахчул 1 соми 60 кепиги лохагIа хиннаб, мукх кхебарга бахар 1 соми 90 кепиги, рожь кхедарга 2 соми 90 кепиги, кен кхебарга бахар 1 соми 69 кепиги лохагIа хиннаб.

Бригадо леладеча кхашкара хьувкъам иштта чIоагIа лакхбалар а хий дехкача лаьттаех пайда дикагIа эцар бахьан долаш да.

Дукха болх баьб колхозе поливальщикий кадраш кийчъеш, вIашагIъелай хин гIирсашка хьежжа къаьстта гидромелиоративни отряд.

КПСС ЦК майски Пленума решенешка хьежжа кийчъяь мероприятеш чакх а йоахаш, Шелковской района «Коммунтерн» яхача колхоза парткомои правленеи юртбоахама артела низаш тIадерзаду хий дехкача лаьттаех пайда дикагIа эцара, уж дукхагIа хилийтара, хIаьта из колхоза экономика чIоагIъяра, тешшаме лакха хьувкъамаш кхедара нийсагIа бола никъ а ба.

Е. ФАРНИЕВА,
КПСС Шелковской райкома секретарь.

АЬСА ХУРГДОАЦА ГIУЛАКХ ДЕЛГА — САГОТАГIА ДОЛА ДЕКХАР

IАЛАЬМАТЕ доккха да аьса яхача лазаро колхозийни совхозийни хьайбай боахама а хIаьта иштта наьха шоай доалахьарча хьайбашта а деш дола экономически зе.

Къаьстта кхераме долча цу лазаро деча зенех да цамогаш хинна хьайбаш чIоагIа тишдалар (планах тIаккхета дезача доалах 40 процентагара 75 процентага кхаччалца дулха эшадалар), деттача доахана шурий продукци эшаялар (лазар кхийттача хана денз етт лаккъалца 130 килограммагара 250 килограммага кхаччалца), цу тIа а хьайбаш даьхача хана дукха довш хул керда хьадеш дола Iаьсий, Iоахарий, куркаш (90 процентага кхаччалца,) дуккха моттигаш нийслу пхоара доахан остдувлаш а. Цул совгIа, боахамий дукха мах бода аьсан эпизоотия дIайоаккхаш деча карантини, санитарно-профилактически, дарбан гIулакхашка.

Ховш да, шолха баргаш долча хьайбашта шера керте моллагIча хана а аьса яха лазар кхета йиш йолаш хилар. Цхьабакъда, гуйран-Iан замалахьа аьса хилар къаьстта кхераме а хьайбай боахама доккха зе де тарлуш а да, хIана аьлча цу ханашка чIоагIъялара аьттув бола моттигаш лох вирусо, хьайбаш тишду, хIаьта долче дарба дарах пайда кIезигагIа боал, цамогаш дола хьайбащ лерттIа кхабара эша хьалаш хилац (тоъац диэтически—витаминни доакъараш) Iан замалахьа лазар харцдоалаш а хьайбаш довш а хул.

Хьайбаш леладеча фермашка арахьара нахи тIехьа да воацаш лела хьайбаши чу ца зайтар духьа хьайбаш леладеча фермашта гобаьккха сангараш яьхай № 3 сомий-баьца даарий, «Ермоловский», «Горячеисточненский», «Старо - Юртовский» совхозашка а «Новый быт» яхача колхозе а. Из болх чакхбоалаш латт района дерригача вокх боахамашка а.

Боахамашкеи нах бахача пункташкеи керттерчарел совгIа дола ваькъащ аьха а транспорт леларгйоацаш дIакъайла а да. Къаьстта уйла тIайохийт общественни наьха шоай доалахьареи хьайбаш клинически дика хьал тIа хилийтар духьа даим ветеринарни тIахьожам лоаттабара. Фермашка хила йоагIаш йола санитарни порядок оттаяра де лазар деш да: кхо арадоаккхаш спецбарзкъаш Iалащдеш, кхо чукхувса, унах дейна доахан дIадувкха моттигаш кийчъеш я.

Кхыча районашца дувзалуча керттерча наькъашка дийнахьа а бус а милицейски ветеринарни посташ латт; цу балха юкъе дружинникаш а ба, массе а рынкашка дийхкад доахацеи хьайбай продукташцеи дохкар - эцар делга а кIаьта иштта каьхата тIа язъяь бокъо йоацаш уж кхыча районашкареи республикашкареи тIакхувлилга а.

Профилактически санитарни мероприятеш дика вIаштIехьъяьхай № 3 йолча сомий-баьцадаарий (директор нов. А. А. Маликов, керттера ветеринарни лор нов. Е. П. Шестаков). «Горячеисточненский» (директор нов. С. П. Харламов, керттера ветеринарний лор нов. Ю. П. Соколов) совхозашка.

Ца хьоахадеш дита йиш яц санитарно - профилактически аьса яхача лазара духьала мероприятеш чакхйоахача цIенхаштта кхоачамбоацараш нийслуши бокъонаш чIоагIа телхаеши хилар а. Цхьайолча фермай, отделеней, кхыметтел боахамий а кулгалхоша геттара чIоагIа телхабаьб аьсана духьала къовсам лоаттабара даькъе чрезвычайни комиссе баь соцам а СССР Ветеринарни Устав а.

Масала, «Советская Россия» яхача колхозе (председатель нов. Абдусаламов, вокхагIвола зоотехник нов. Сусуркаев, ветеринарни лор нов. Никитенко) дукха ха яьккхаяр дийнахь а бус а латтаргйола посташ вIаштIехьа ца йоахаш, дезобарьер а йолаш шлагбаум ца оттабеш, гобаьккха сангараш яьхаяцар хьайбаш леладеча фермашта, антисанитарни хьалаш а доал доацаш моттигаш а хилийтай, къаьстта а нов. Даудов Якъуб бригадир волча 2-ча МТФ. «Новый быт» яхача колхоза (председатель нов. М. Ф. Лотиков, вокхагIвола зоотехник нов. В. И. Серин, вокхагIвола ветеринарни лор. Н. В. Лотников) дукхха ха яьккхар фермай территорешта гонахьа сангар ца йоаккхаш, керттерчаргара дIа мел иккха боахамера наькъаш дIа ца къовлаш, геттара во болх бу цига карантини посто, къаьстта бийсашка. ДIа ца доахаш кхо гувнаш латт фермай территорешка. Районерча дукхача боахамашка, нах бахача пункташка тIехьа да воацаш лелаш наьха шоай доалахьара доахан дукха да, къаьстта а Толстов - Юртовски, Победенски, кхыча юртсоветашка.

Аьса ца даржийтара духьалара гIулакхаш чакхдоахача нийсденна уж лакхе белгалдаь кхоачамбоацараш дийцад чрезвычайни комиссе, райкома бюро заседанешка. Бокъонаш телхаьрашта цIенхаштта критика яьй, административни наькъаца гIод техар, ханна нийсденна кхоачамбоацараш дIадахара де дезар даьд цу цхьан ханна.

Оаха дика кхетаду, Грозненски район Грозне бахача наха эша хьайбай продукци эггара дукхагIа телача районех хилар, еррига республика хьоккхамаш дукхача даькъе тха боахамаша хьайбай продукташ яхареи пачхьалкхенга йохкареи планаш кхоачашъярах тийша хилар.

Цунца дувзаденна оаха иштта кхетаду хьайбай боахам дикача ветеринарни хьал тIа лелабе тхоаш декхарийла хилар а къаьстта а аьса яхар санна долча унзарерча лазарах хьайбай боахамаш лорадара гIулакха.

Шеко яц, аьса яха лазар района территоре тIа ца кхачийтара тха къахьегамхоша шоай беррига низаш оарцагIдоахаргхиларах.

Е. ФИНК,
Грозненски юрта боахама производственни управлене керттера ветеринарни лор.

СОВЕТИЙ IАЬДАЛА ЮБИЛЕЙНА — КЪАХЬЕГАМА СОВГIАТАШ

Советски Iаьдала 50 шу дизара сийна Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача завода коллективо тIайийца СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

«Старогрознефта» мехкдаьттахоша Советни Iаьдала 50 шу дизара даха мадоагIара накъа дахара социалистически яхь лаца аьлла дань кхайкирал чIоагIа могадаь тIайийцар тха завода коллективо.

Завода къахьегамхоша шерагара шерага дукхагIа арахец вай халкъа боахама эша геттара дика мехкдаьтта продукташ.

Тхона хIанз эггара а чIоагIагIа дагалаттар да пятилетка хьалхарча шера задани толамца кхоачашъяр, КПСС XXIII-ча съезда решени сийленца чакхъяккхар.

Ший торонашка а хьежа завода коллективо тIаэц е декхараш:

Пятилетка хьалхарча шера план ханал хьалха, 26 ноябре кхоачашъе, хIаьта Советий Iаьдала 50 шу доала ди тIакхоачаш планал совгIа кхы тIа а 500 эзар сома маьха продукци арахеца;

организационно - технически мероприятеш чакхъяхара чотах 1966 шера 100 эзар сома маьха производственни издержкаш лохъе;

1966 шера хинначул 1967 шера къахьегама овсарле 1 процент локхъе;

рационализаторски предложенеш юкъейолаяра чотах 1967 шера 270 эзар сома рузкъа кходе;

№ 3 йола цех йизза болх беш хилийтара лерхIаш цун установкашка керда тайпа катализатор хьаяра торонзй дош къоастаде;

135 моттиг йола берий беш Кирова цIерахча поселке 1967 шу долалуш яь йисте а яьккха, болх бе йолаялийта;

производственни дешара сетеи квалификаци лакхъяра курсашкеи гIолла 300 болхло а инженерно-технически болхло а Iомаве, 170 сагал кIезигагIа боацаш завода болхлой институташка, техникумашка, школашка дешара юкъеоза;

завода болхлошта салоIача цIеношкеи санаторешкеи баха 160-нел кIезигагIа йоацаш путевкаш Iалашъе;

№ 1 йолча подшефни совхоза хадданза новкъостал де.

ТIайийца декхараш завода цехий болхлой собранешка дийца а дийца чIоагIдаьд.

КИЕВ. Республикански ДОСААФ авиационни спортивни клубе авиационни, планерни, парашютни, авиамодельни спорт Iомаваш ба Украине столицера бIаьш кагий нахи мехкарийи.

СУРТА ТIА: инструктор - общественник, Киевски гражданскi авиаце инженерий института хьехархо Виктор Соловьеви бувзама монтер Надежда Шматьнон самолетаца гIоатталехьа хьалхха.

Ю. Мосенжника сурт.
ТАСС фотохроника.

ТРАДИЦИОННИ ПОХОДАШ

Туризм чIоагIа дукха езаш ба «Гипрогрознефта» болхлой. Касткаста хул уж дуккхача деношка туристически походашка бахе. ТIеххьара поход «Архыз—Сухуми» яхача маршрутех хилар.

Итт саг юкъе вола группа яр «Архыз» яхача турбазе хьакхаьчар. Хала вала везар укхаза хьалтIа, хIана аьлча лакхача лоамашка улл из моттиг. Хозача моттиге йиллар шоай палаточни городок проектировщикаша. Укхаза тоъала ха а яьккха шоай никъ дIахо дIабихьар цар.

Кизгич яхача перевала тIехбовлаш чIоагIа хало кхаьчар туристашка. ХIама бIарга ца гуш дохк доаллар. Из бахьан долащ лакхагIа ме вода халагIа дар. 3000 метрал лакхагIа хадданза делхаш лоа а дар. Из иштта дале а шоаш кхача безача моттиге ханнахьа дIакхаьчар туристаш. Цул тIехьагIа Келасурски перевал а эшаяь пхелагIча дийнахьа Сухуме кхаьчар уж.

Ала деза халоний II-ча категоре маршрут эша а яь туризмаальпинизма II-ча разряда норма цар кхоачашъяьлга. ХIанз шоай аргIанарча походе баха кийчлуш ба проектировщикаш Бакински чIоже гIоргба уж.

В. ПОСТНОВ.

КПСС XXIII СЪЕЗДА БАЛХАХ ЙОЛА СТЕНОГРАФИЧЕСКИЙ ОТЧЕТ

Кепатеха арахийцай шин томах йола 1966 шера 29 марта денз 8 апреле кхаччалца хиннача КПСС XXIII съезда балхах йола стенографически отчет. Хьалхарча тома тIа да Советски Союза Коммунистически парте XXIII съезда КПСС Центральни Комитета яь отчетни доклад, из яьй ЦК Хьалхарча секретара новкъоста Л. И. Брежнева, хIаьта цу тIа я съезда КПСС Центральни ревизионни комиссе яь отчетни доклад а, из яьй Комиссе председатела новкъоста Н. А. Муравьевас. Книжка тIа кепатеха да КПСС XXIII съезда делегаташеи хьаьшашеи дань къамаьлаш, новкъоста Л. И. Брежнева заключительни дош, КПСС Центральни Комитетеи ревизионни Комиссеи отчетни докладех дола соцамаш.

ШоллагIча тома тIа да «1966—1970 шерашка халкъа боахам дегIабоалабара КПСС XXIII съезда Директиваш» яха СССР Министрий Совета Председатела новкъоста А. Н. Косыгина яь доклад, съезда делегаташеи хьаьшашеи дань къамаьлаш, новкъоста А. Н. Косыгина заключительни дош, США-с Вьетнаме лелаеча агрессеца ювзаенна КПСС XXIII съезда заявлени, КПСС XXIII съезда дIакъовлаш новкъоста Л. И. Брежнева даь къамаьл.

Укхаза я КПСС Центральни Комитета отчетни докладах йола резолюци, КПСС Устава тIа цхьадола хувцамаш дарах бола съезда соцам. «1966 шерашка халкъа боахам дегIабоалабара КПСС XXIII-ча съезда Директиваш» яхача КПСС ЦК проектах бола соцам. 1966—1970 шерашка халкъа боахам дегIабоалабар КПСС XXIII-ча съезда Директиваш, парте XXIII съездо хержача КПСС Центральни Комитетеи Центральни ревизионни Комиссеи составаш.

Приложенешка кепатеха я съезде кхадж тасса решающи бокъои совещательни бокъои хиннача делегатий спискаш, съезда доазол дехьарча коммунистически, къаман - демократически, аьрдехьарча социалистически партеша дайта моаршалаш, КПСС XXIII съезде къамаьлаш даьрий цIерий указатель.

Стенографически отчет арахийцай политически литература Издательствас. (ТАСС).

Доазол дехьара

Мехкдаьттахой керда город Георге Георгиу - Деж (Социалистически Румыни). Из хьахиннай халкъа Іаьдала шерашка Іалаьмате дукха мехкдаьтта доаллача промыслашта юххе.

Аджерпресс — ТАСС-а сурт.

ХО ШИ МИНА ИНТЕРВЬЮ

ХАНОЙ, 1 ноябрь. (ТАСС). Машар, кортамукъале, къаман цхьоагІо чІоагІа хьашт долаш да вьетнамски халкъ, аьлар ДРВ президента Хо Ши Мина «Эвенман» яхача французски журнала директора Эммануэль д'Астье де Ла Вижери ше еннача интервью тІа. ВІашагІкхийттача Штаташа, аьлар Хо Ши Мина йохьаяьй 1954 шера Вьетнама хьакъехьа яь хинна Женевски соглашенеш. США-с Къулбехьен Вьетнама духьала агрессивни тІом бу, хІаьта укх тІеххьарча шин шера бомбаш етт Къилбаседа Вьетнама а. Цудухьа шоай Даьхе лорае тІеттад деррига вьетнамски халкъ.

ВИА яхача агентства дІайоаржаьча интервью тІа белгалдоаккх, 1965 шера гурахьа денз 1966 шера бІаьстанга кхаччалца екъа сезон лаьттача хана чухь американски экспедиционни бІухой дуккказа эшабаьб, яхаш. Ялх бетта США-и цун сайгонски агенташи 114 эзар сагах баьннаб, иштта инициатива кхы шоашкахьа дІаяккха а ца могаш. Иштта оалаш йола «сайгонски правительства», белгалдаьккхар Хо Ши Мина, кхыметтел городашка а цхьаккха бокъо йоацаш я. Цун эскарера дукха нах уд, каст-каста хул мятежаш.

Цхьабакъда, Къулбехьен Вьетнам мукъаяккхара Къаман Фронт тІехь - тІехьагІа чІоагІлуш, къулбехьенвьетнамски халкъа бокъонца йола викал хулаш йоагІа. Американски тІема - фецарча низашта тІехь - тІехьагІа дукхагІа хІамаш етталу, дувц дІахо Хо Ши Мина. Йоахаяь чуйтай 1350 самолет (уж даннеш интервью еннача дийнахьа хиннараш я. ХІанз чуяйта самолет 1521-нега дІакхаьчай. — (БелВИА ред.). Боккъалдар аьлча тхона а хиннадац кІезига зе. Бакъда, хІанзарча хьалашка хьежжа болх бергболаш нийсъяьй оаха тхоай экономика.

1965 шера а дегІаухар дуга доаккхилга. Дуккхача юртбоахама кооперативаша, кхыметтел американцаша бомбаш еттача районашкарчар а, шера хІара пхиппа тонн дуга даьккхар. Оаха дегІайоалаяьй моттигера промышленность. ЛертІа болх беш я транспорти бувзами.

ХІара денна хІана еттац аьнна бомбаш етте а, школашкара заняташ юкъагІа йитац кхо миллион беро. Университеташкеи профессиональни дешара заведенешкеи дешаш ва бІаь эзар саг.

Цу дерригнеша хьахьокх халкъа ший Даьхе мел дукха еза, маостагІ вохаве из кийча хилар.

Президента Джонсонеи цун новкъосташеи шоай халкъаш Іехаду Вьетнамера США хьал дика ла яхаш, аьлар дІахо Хо Ши Мина. ТІом кхы чІоагІбара шоаш керда гІулакхаш дІа мел доладу «машара переговораш» ю яхаш шерра пропаганда ю американцаша. Из нах Іехабелга да. ТІом соцабара эшар — ВІашагІкхийтта Штаташ шоашка да Іер, уж Вьетнамера дІабахар. Из мара яц царна сийлахьа йола решени.

Вьетнама позици, белгалдаьккхар Хо Ши Мина, кхетаеш я. Из Вьетнама Демократически Республика правительства «йиъ пункти» Къулбехьен Вьетнам мукъаяккхара Къаман фронта «пхи пункти» я. Тха позицеша чулоац 1964 шера Женевски соглашеней керттера положенеш. Вьетнамски проблема къоастаяра эгара нийсагІа дар да из.

Машар оттабаьчул тІехьагІа, аьлар Хо Ши Мина ший къамаьл чакхдоаллаш, Вьетнамски халкъо ший деррига низаш дІалургда Даьхе юха меттаоттаяра. цунах вІашагІкхийтта, машаре, кортамукъа мохк хилийтара. Из хургба дерригача дунен тІарча машар безача халкъашца доттагІлен гІулакхаш леладеш бола мохк.

ГДР. Дрезденерча трансформатораши рентгеновсни аппаратуреи еча заводо ший продукци йохкаш дІаухийт дунен 35 мехка. Предприяте 4 эзар болхлочои инженерои хьаю тайп-тайпара йола трансформатораш, медицински а промышленни а гІуланхаш дара йола рентгеновски аппараташ, нобальтови пушкаш.

СУРТА ТІА: даьтта трансформатор юххера а вІашагІъелла йоалаш латт.

АДН—ТАСС-а сурта.

ГАЗЕТАШИ, ЖУРНАЛАШИ ДУКХАГІА ДІАДОАРЖАДУ

Из сатем боаца саг Грозненски района ерригача колхозашка а совхозашка а бахачарна вовзаш ва. ХІана аьлча дайм нахаца хул из. Къаьстта дукхагІа бІаргаго йиш я «Союзпечата» болхло нов. Базгиев хІанз — журналашта, газеташта кхыча изданешта подписка еча хана. Каст — каста хул из «Заветы Ильича» яхача районни редакце а. Цунна дагадоьхарах подписка гІулакхаш, мишта лела дувца информацеш кепаетта яьлар газета оагІонаш тІа, хІаьта цу гІулакхо хьагойт мел терко ю подписка яра колхозий а совхозий а кулгалхоша, партийнии комсомольскии организацеша. Масала, дика лел подписка елга «Петропавловская» яхача станице, Пхенегара иттанега кхаччалца газеташ а журналаш а яздаь дукха нах ба укхаза. Парех ба колхозникаш Т. Витаханов. Н. Макеева, кхыбараш.

Болаш бар цу гІулакха терко ца ераш а: «Советская Россия» яхача колхоза партийни организаце секретарь нов Экаев, № 2 йолча шурий - баьцадаарий совхоза партийни организаце секретарь нов. Дербенцев, кхыбараш. Цхьабакъда, районни газетага гІолла нов. Базгиева критика ярах шоай болх тоабир цар.

Ше болх беча коллективо а чІоагІа лоархІаш ва ийс шера «Союзпечате» болх беш хьавоагІа нов. Базгиев. Духхьала из оарцагІаварца районе хьа а йийла болх беш я «Союзпечата» 9 киоск. Цун хьинарца укх шера 100 эзар сома газеташтеи журналаштеи подписка яьй районе бахачар.

А. СОРОНОУМОВ.

ХАЛКЪА ДУХЬА

ГОРОД Грозне районашта юкъе латтача социалистически яхье ер шу хьадоладелча денз хьалха латташ хьабоагІа Октябрьски района къахьегамхой.

Город Грозный дикача хьала тІа лоаттаяра духьа месячник чакхдаккхара города къахьегамхойи общественности тІахьехаш кхайкарал даьча «Грознефтехимзаводы» яхача объединене производственно-товарни контора, «Главсевкавстроя» материально - технически Іалашон контора, Заводской района №№ 1. 3 йолча улицашкарча комитетий, химкомбината ЖКО коллективай инициатива чІоагІа хьал а лаьца Сийлахь-боккхача Октябра 49 шу дизара накъаболхаш практически гІулакхаш кхоачащдеш ба Октябрьски района къахьегамхой месячник дІахьоча.

Районни Совета яьча решенех район тоареи цига санитарни цІено яреи дешага хьажалехьа бокъонца чакхйоахаргйола мероприятеш кийчйир районни Совета депутаташеи депутат нов. Щербаков керте латтача коммунальни боахама массазарча комиссеи.

Цул тІехьагІа, исполкомо тІаийца решени дІакхачийтар из кхоачашъе езарашка — боахама организацей, коммунальни учрежденей кулгалхошка, квартальни уполномоченнешка, улиций комитеташка. Цу доллача хІамаша торо елар месячник долча хана кхоачашде дезаш хинна декхараш района къахьегамхошка сихха дІакхачийта. Из бахьан долаш месячника укх 25 дийнахьа дикка болх баьб. Из бакъду укх данеша.

Районе ши воскресник даьд 8 эзар совгІа болхлойи гІулакхера нахи юкъе болча ерригача промышленни, транспорта учрежденей коллективаша, бахача нахахи дешархоехи 30 эзар саго дакъа а лоацаш. Нувхаш дІакхухьаш 30 автомашин, улицаш нийсъеши харцахьча Іокхийсача нувхий гувнаш шаьрдеши 6 трактор яр.

Предприятей территореши улицаши нувхех а йоархІех а ІоцІенъяьй. Хий уха харшаш, коллектораш чурча колдах цІен а. яь, дика кийчъяьй.

Месячник доладелча денз масех никъ тоабаьб: Павла Мусорова, Левандовске цІерахча, Групповой, Окружной кхыча улицашка.

Ер шу доладелча денз газ чуйиллай 700 квартире, царех дукккха ярашка месячник доладенначул тІехьагІа йиллай из. 5170 га дІаегІай Гудермески, Линина, Ленинградски, Ханкальски, Окружной, П. Мусорова, кхыча улицашка. Аьхка а кІио теха а 50 эзар гаи 10 эзар кІотарги я, 90 гектара тІа гаьнашта юкъера моттигаш аьхай.

КІезига болх баьбац улицаш, майдаш, производственни участкаш цхьалхайоахаш а санитарни цІено еш а. 2000 квадратни метр совгІа йолча моттиге дукха зизаши газонаши егІай «Комсомольский», «Пионерский», Павла Мухой а паркашка, кхычахьа а.

горова цІерахча а машианаькъаПорядка оттаеш дукха болх баьб №№ 5, 34, 53, 28, 23, 8, 9 йолча а кхыча а школай территорешка. Массайолча территорера дІайихьай цига Іайна ерриги нувхаш.

Уж лакхе белгалдаьха балхаш кхоачашдеча хьинаре дакъа лаьцар № 2 йолча горбольница (керттера лор нов. Цутиев), городской санэпидстанце (керттера лор нов. Самойлович), «Грознефта» транспортни контора (директор нов. Дзагуров), Нохч - ГІалгІай химзавода (директор нов. А. Т. Томасов) коллективаша а кхычар а.

Район тоаяра, санитарни цІено яра, цига гаьнаш йогІара беш бола болх дІахо беш ба.

А. АСХАБАЛИЕВ,
къахьегамхой депутатий Октябрьски районни совета исполнительни комитета председатель.

ДЫНА ГІУЛЛАКХЕХ ХУЛ ВО ДАР

Дыно новкъарле ю медицински Інлма дегІаахара, унахцІенонна зене дола гІулакхаш леладу цо, лазараш дІа-юха даржара гІо ду. Дуккха дола дына деза гІулакхаш гигиена элементарни бокъонашта духьала да. Дынах тешаш бараша жІаргах, иконах, священника кулгех батташ дахарах тайп-тайпара дола бІеха лазараш хул. ДІа-юха дарж (дифтери, туберкулез, сифилис, грипп, ангина, кхыдараш). ЧІоагІа зене гІулакх да кІаьнкаш суматбар. Из ду иудейски бусалбей дынаш лелабеча наха. Хирургех цхьаккха хІама ца ховш болча, баьдеча наха еш йолча цу «операце» цІий бІехде тарлургда, кхыдола лазараш хьоадергда.

Бусалба а кхыча а дыний мархаш да. Цу деза деношка чІоагІа толхаю наьха унахцІено. доккха зе доал царех халкъа боахама. Уж цхьайолча хана хул юртбоахама балхаш сихденнача хана.

ЧІоагІа зулам ду къахьегамхошта поал хехкараша, хІама ховш ба шоаш яхаш лазар кхийттача наха «дарба» де гІертараша. Иштта болча «специалистех» доккха зулам доал. «Массе тайпа лазар сога дІадоаккхалургда», — йоах цар. — Ченна хулача лазарах, бІаргхиларах, дезала юкъе даьнна халахетарах, нерваш лартІара яларах верзавергва аз». Цар «дарбаш» ду тухаца, хица. ХІаьта цар лазар кхы а халча доаккхаш хиннад.

Амеркие цхьа саг — В. Томсон бІаргашта хулача лазарашта «дарба» деш ва яхаш хиннав. Из саг «дарба» дайта цунна тІаваха везаш а хиннавац, ше волчча цо Томсона яхар дичахьа. Цо ший хьехамаш дІаяздаьд 15 оагІонах латтача зІамигача брошюра тІа. Из кхаь доллараш дохкаш хиннад цо. Цу тІа йоах бІаргашта лазар хиннача саго малха духхьала бІара хьежаш 15 минут яккха еза. Шера 2—3-зза де деза цо из! Цу тІа хиннад библе тІарей къорІа тІарей аятташ.

Московски областе суд йир Ерцева Мария яхачоа. Лазар кхийтта саг «дезача хица верзавеш, малара тІехьаваьннача сага кер чура «чхьагІара шайтІа» эккхадеш дукха везача зІамигача сага дог йІах «дІатохаш» хиннад цо дуІаш а деш. Тавотаца, вешта аьлча автомобилаштеи тракторашта хьекхача даьттаца човнаш «ерзаеш» хиннай цо.

Дарба де ховш шоашта яхача хьежача наха доккха зулам ду наьха унахцІенонца. Уж шоаш дер дарба а доацаш, нах Іехабеш царгара хІамаш йоахилга шоашта дика ховш ба. Наьха рузкъах бахя гІерта тунеядцаш ба уж. ЛаьрхІа йола медицински образовани йоацача наха мунъабеннабац вай мехка унахошта дарба де.

Медицински Інлманеи дарба дара практиканеи карагІдаьннараша дика тешавеш хьахьокх медицински Інлман ларда тІа мара дарба де йиш ца хилар, цунца мара бахача наьха унахцІено лорае йиш йоацилга, поал хехкарашта «дарба» де ховш ба яхача хьежараш, дына дуІашца «дарба» дерашта хІама ца ховш хилар, цар нах Іехабелга.

Партеи Советски правительствая чІоагІа йоахо ю вай халкъа унахцІено лораярах чІоагІъярах. Шерагара шерага дукхагІа ахча дІадохийт къахьегамхой унахцІено лораярга, дукхагІа хул медицински учрежденеш.

Халкъа вахара материальнии культурнии боарам лакхбаларахи бахача наха деш дола медицински гІулакх тоадаларахи вай мехка чІоагІа кІезигденнад нах бовлга.

Дукха ха я чума, холера, малярия санна дола дукхча нах боабеш хинна лазараш дІадаьха. Вай мехка профилактически мероприятеш шерра чакхъяхара, къахьегамхой унахцІено тоаяра, медицински Інлмана карагІдувларех шерра пайда эцара из чІоагІа дегІадоаладара а долла хІама ду Коммунистически партеи Советски правительствай.

Медицински Інлманна карагІдаьннараша тешавеш хьахьокх лазараш хьадаларахи царех саг верзаварахи дыно дувцараш нах Іехабу даьсса хабараш долга.

Медицински Інлманна карагІдаьннараш къахьегамхой унахцІено лораяра хипна ца Іеш, боккха лоархІам болаш да дыно тувлаяь цхьаболча къахьегамхой уйлаш мукъаяхара, цудухьа уж бахача шерра дІадовзийта деза.

К. РАХМИЛОВ,
лор.

«Сигале массанахьа а я» — из цІи йолаш а А. П. Довженкой цІерахча Киевски киностуде сурташ даьха доалаш латта фильм. Цо дувц мехка машарера сигале, советски халкъа хІама хьаду къахьегам лорабе безаш болча тІема летчикий кІонахчалахи эзделахи лаьца. Сценаре автораш—Юрий Яковлеви Александр Сацкийи, режиссер - постановщик — Николай Мащенко.

СУРТА ТІА: оператор Игорь Беляковн режиссер - постановщик Николай Мащенкои сурт даккхалехьа хьалхха. Тане роль ловзаер киевски дешархо Светлана Нагорная я, летчика Лукьянова роль ловзаю артиста Евгений Гвоздева.

Ю. Мосенжника сурт.

ТАСС фотохроника.

1966 ШЕРА 7 НОЯБРЕ ГОРОД ГРОЗНЕ КЪАХЬЕГАМХОЙ ДЕМОНСТРАЦИ ЧАКХЪЯККХАРА

ПЛАН

Юкъара городской демонстраци 1966 шера 7-ча ноябре чакхйоаккхаргья. Итт сахьат даьлча дІайолалургья демонстраци. Болхлойи гІулакхера нахи шоай учрежденешта, предприятешта, организацешта юхе гуллийя районни колоннаш вІашагІкхета белгалъяьча моттиге дІаболх.

Колоннаш чакхъялара порядок.

Знаменосций колонна КПСС обкома сквера юхе Революце проспекта тІа 9,00 сахьат даьлча вІашагІкхийтте дІаотт. Знаменосцашта тІехьа йоагІа къанарча большевикий колонна.

Профтехобразоване управлене колонна 9 сахьат доалаш Победа цІерахча проспекте аьрда оагІорахьа дІаотт, тІаккха Гвардейский улицахи Революце цІерахча проспектахи Комсомольски улица тІа кхаччалца дІаболх. Знаменосций колонна тІеххьа болх.

Дешархой колонна ийс сахьат доалаш Комсомольски улица тІа дІаотт. Колонна керте латтараш Победа проспекта дІатІаотт. Профтехобразоване управлене колоннана тІехьа дІайода.

Заводской района колонна 9 сахьат даьлча Победа яхача проспекта аьтта оагІорахьа дІаотт. Орджоникидзе цІерахча проспекта дІатІакхоачаш дІаотт колоннана керте латтараш. Дешархой колонна тІехьа дІайода.

Октябрьски района колонна 9 сахьат даьлча Ленина улица тІа аьтта оагІорахьа дІаотт. ТІаь тІа дІатІакхоачаш дІаотт колоннана керте латтараш.

Ленински района колонна 9 сахьати 30 минути яьлча Первомайски улица тІа дІаотт. Революце цІерахча проспекта дІатІабоалача Комсомольски улица тІа совц колоннана кертебараш. Октябрьски колоннана тІехьа дІаболх.

Старопромысловски района колонна 10 сахьат даьлча Победа цІерахча проспекта тІа аьрда оагІорахьа дІаотт. Профтехобразованеи Заводской районеи колоннаш дІайолаенначул тІехьагІа колоннана кертера бараш Гвардейский улица тІа кхаччалца дІахо болх. Ленинский района колоннана тІехьа дІайода.

Общественни порядок Іалашъяри колоннаш йолаялар нийсдари тІадулл Нохч - ГІалгІай АССР общественни порядок лораяра министра заместителa—милице полковника нов. И. Я. Жулевна.

Іуйрийна бархІ сахьат даьлчахь го баь чулаьцача зоне къаьстта бокъо ярашкара дІаиккхача транспорта дІа-хьа лела бокъо лац.

Іуйрийна 8 сахьат даьлчахь го баь чулаьцача зоне дІа-хьа лелар соцаду.

9 сахьати 45 минути яьлча саг вовзийташ йола документ гойташ лаьрхІача пропускаш трибуна тІабутилга соцаду.

Городской комисси.

КІАЛТОХАРГАХ ЛЕТАБ

«Трудовые резервы» яхача спортивни общества физкультурни цІагІа шин дийнахьа классическии ший лоІамерчи кІалтохаргах латачара яхьаш хилар. Цига дакъа лоацаш вар бІаь совгІа спортсмен —«Трудовые резервы», «Динамо», «Спартак», «Буревестник», «Труд» яхача спортивни обществай викалаш.

Ахюнъера дозал долчарна юкъе классически кІалтохаргах латаш хьалхара моттиг яьккхар Л. Рябченковс («Буревестник»). Кхыча весови категорешка диллача чемпионаш хилар А. Тулупов («Трудовые резервы»), М. Арбиеви, Ч. Амерханови («Спартак»).

Командашта юкъе кот я «Трудовые резервы» яха команда. шоллагІча моттиге динамовцаш ба.

Шин лоІамерча кІалтохаргах латаш белгалбаьлар «Труд» ДСО викалаш. спорта мастера Багаев Деге кхебаь спортсменаш. шоллагІча моттиге динамовцаш ба.

А. ПУТИЛИН,
яхьа керттера секретарь.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

ЛадувгІа

3 ноябрь, 1966 шу.

РАДИО: 8.25 — Дай-мехка тІема ашараш; 8.45 — «Къона тІехье»; 16.00 — «Ноябре белгала даь музыкальни деноше» яха передача; 16.30 — М. Горьке «Няна» яхача романа дІаходадар (нохчий меттала); 17.15 — «Индустриальни Нохч-ГІалгІайче»; 17.30 — «Космонавтике хургдар» яха беседа (нохчий меттала); 18.23 — Мишта хилар сох артистка (нохчий меттала); 18.35 — «Красный молот» завода болхлой заявкех концерт.

Хьажа

3 ноябрь, 1966 шу.

ТЕЛЕВИДЕНИ: 18.00 — Берашта. Тха Ленин (нохчий меттала); 18.15 — Берашта дола фильм; 18.35 — Телевизиони кердадараш (эрсийн гІалгІайн меттала); 19.00— «Октябро хьабаь са хьамсара Дай-мохк». Литературни передача (гІалгІай меттала); 19.20 — Киножурнал. 19.30 — Октябра дола тха совгІаташ. (репортаж). (нохчий меттала); 19.45 — Шоана, бераш!; 19.55 — Сайра дика хийла (гІалгІай меттала); 19.45 — Шоанаюхэчф—
20.35 — Поккхача биографе оагІонаш. Марксистски парте керда тайпа; 20.55 — «Паччахьий» художественни фильм.

ХОАМ

Нохч - ГІалгІай АССР торговле Министерстверча рынкай управлене берригача гражданашка дІахойт Октябра 49 шу дуза цІей дездарца дувзаденна къахьегамхоша дехарах Старопромысловски районера город Грозне хІамаш йохка-эца рынок 1966 шера 6, 7, 8-ча ноябре болх беш хургйоацилга.

Рынкай управлени.

ФЕЛЬЕТОН

Бегаш бу саг ханахьа къалургвац

КХ организацей химчистке болх беш бола нах ханахьа къалой тамаш я. ХІена аьлча, секъердаме бегаш бу цар. Лораша йоах цу тайпара нах дукхагІа бах.

Укх шера бІаьстан юххье МалгІабикерча быткомбината хІамаш тегача мастерске эипах костюм е аьнна заказ делар цигарча № 1 йолча больницерча лоро Точиев Беслана. ТІа а йийха хьежача вІаштІехьа хетанзар цунна из. Букъа тІа сов хІама Іоуллаш санна хетар, пхьарс дІабаххийта йиш яцар. Хаче эйла молла яр санна Іоуллаш яр.

— Сона тоам хетац, — аьлар Беслана, — яр тІа а йийха лела.

Цул тІехьагІа шозза а кхозза йоха а еш юха тийгар. ХІаьта а ганзар Бесланага.

— МоцагІа хаче ло баккха саг ца кораводагІаш лийнав йоах цаІ. Юххера пхьид кхиттай цох. Укхо ше леладер дІадийцача цецъяьннай из. Цул аттагІа хІама дац аьнна ши никъ дІа-хьа къаьсттача каьхат Іо а дилла хаче ло баьккхаб, йоах пхьидо, — из кица доаладр Беслана.

Уж бегаш шоашца хІана баьб аьнна биззача пхе бетта дІа-хьа лехкаш, дух тІа а ца воалийташ хьувзавир цар Беслан. Юххера лакхехьарча органашка кхаьчар из дош. Цул тІехьагІа мара ше костюмах дІаденна ахча юха кхачанзар цунга. Нагахьа санна цу ханна барзкъаш тегараш бела а бенна зІамигача сага ахча юха деннаделаре цар укхун а шоай а синошта изоал хало е эзаргъяцар.

Цу гІулакха говзагІа ба город Грознерча быткомбинатера барзкъаш цІендераш. Цар кулгалхо Григорьев ва Іалаьмате сакъердаме саг. Химчистке дІаденнача барзкъех мІад дІаяккхаяц, хьерчадаь хІаман пайдан доацача даьккхад аьнна № 2-29-33 шийга телафон техача вІалла хІама ца хилча санна вела а вале Іоюлл цо трубка. Иштта «дика оамал» дегІах яллар а да ираз.

Цкъаза шоашта сакъердам баккхар духьа вІалла хьона дагадоаца беламе хІама ду химчисткерча болхлоша. Григорьев а кхыбола кулгалхой а гІадболх.

МалгІабикерча цар приемни пункте цІенъе аьнна сийна бос бола эипа костюм дІаеннаяр аз. ХІамаш дІайийеча Железнова Таисия Николаевнас квитанци хьа а яздаь, кІира далалехьа цІаяхьаргья костюм, йовзаргйоацаш дика цІен а яь, аьлар.

КІоалагІа кІира доладелча цІаера из. Йовзаргйоацаш яр Таисия Николаевнас яьххача тайпара. Пандар санна дар пиджака пхьешаш, букъ. ГІоргІача маьхаца даьха кІай таьш дадар, кьалха хинна шаьнъа а даьтта а Іатташ дом тІера дІабаккхарах къегар...

ХІаьта наькха тІара ах киса кІод теха дІададьккхалга-м сона тІехьагІа мара ха а ханзар. Вийлар со. Уж а бийла хургба-кх.

Из-м хІама дац, аз хьоа а данзар сагага. Цхьацкха дар цул а сакъердамех. Укх шера дар из а.

2 сентябре цІен а яь Іаьржа басар дайта аьнна Іажагla бос бола плащ дІаелар аз. Диъ сом ах сом а дІаделар. Таисия Николаевнас сайга хьаденна № 452886 йола квитанци киса деплар аз. Маца кийча хургья, аьнна хьаьтта-ча:

— Цу тІа дІаяздаь ма дий, — аьлар приемщица.

Да а дар. 14 сентябре плащ хьаэца оаш вар со. Тешар, хІана аьлча оахаш аьннар — оардаш яьхад вай даьша. Цу тІа сона дош деннар цхьа саг а воацаш бІарчча быткомбинат а ма йий.

ХьатІаэттар 14 сентябрь. Город Грознера хьаенаяц плащ, аьлар Таисия Николаевнас.

КІира даьлча хІаьта мо жоп делар приемщица. Бутт чакхбаьлар. 2-ча октябре гІад а яха телефон техар цо;

— Хьавола, хьаенай.

Ший хур даь неха тоам бар де гІерт Таисия Николаевна.

ДІавахар со.

ДІатІаювхал, — аьлар цо.

— МалагІа?

— ДІа хьастамах уллар.

— Из са яц.

— Я. Гаций хьона номер.

ТІаккха яйзар сона. ТІехьашка доаллача тІехкарах. Со цецваьлар. Квитанце тІара дар Іодийшача из а цецъяьлар. Из цІийелар, со а цІийзелар. Сона цох хетар эхь, сох цунна хетар. Дукха лаьттар из беге хьа ца еллалуш. ТІаккха со велавелар, из а елаелар, цунна тІеххьа тхона бІзрахьежаш баьгІа цу чура бухгалтераш а белабелар.

Цул тІехьагІа плащага хьежа доладелар тхо. Цун даьр чІоагІа «басар» дар. Хоттала йийттача санна мІадаш йоахкар, дукха хила уллаярах хьатІадаьннача туха гІозараша ший тайпара догамаш даьдар. Іаьржа басар бІарга а дайнадацар плаща. Город Грозне юхайийхьар из. ХІанз а хац сона цох фу хиннад.

Иштта сакъердам баьккхар тхона химчисткерча болхлоша. Шоаш бийла ца Іеш нах белабар а дика да цар, хІаранена лов ше дукхагІа вахар керта тІа кІай чо ца балар.

Уж санна сценаш МалгІабике приемни пункте каст-каста уттаю город Грознерча барзкъаш цІендераша.

ИйслагІча тика чу латтача Зергун Валентинас шелал хьатІайоагІашекьа тІаювхаргйолаш ший кІаьнка полтуе дІаеннаяр мора басар де аьнна. Из дар 30-ча августа. Квитанце тІа 12 сентябре кийча хургья, аьнна латтэ. Сентябрь дІабаьнна дукха ха я. Укхаза ше йолчча тайпара кхы басар ца деш город Грознера юха еннай из.

Иштта бегаш бу Грозчерча быткомбинато НПУ «Малгобекнефть» № 1 йолча промыслерча болхлочунца Торий Валентина Ивановнайца а. КхоалагІа бутт ба из ше басар де дІаеннача костюма тІехьа уха.

Бегаш-м дика бар, цхьабакъда заказчика бохам хургбоацаш бе безар уж.

Масала, укх тайпара:

«Хьамсара новкъост! Оаха хьа костюм цІенъяь басарде хьаийцай. Тха квитанцех ма тешалахь. Аьннар — аьннача дац тха, дийцар дийцача дац. Оаха цІендаь барзкъа шоллагІча дийнахьа ше хиннача тайпара хул. Порядок яц тха цехе. 7—8 бетта хьай хьежа безам беце, оаха бегаш бича хьайна дезарг а деце заказ юха дІахьо хьай. ДукхагІа доаз заказаш тхоашта лерттІа кхоачашде могаргдоацаш е а план кхоачашъяр духьа хьайиду оаха».

Грознера № 1 йола быткомбинат.

КІала гІолла нов. Григорьева кулг.

М. КАРАЕВ.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный, ЦІеча фронтовикий улица, 15. Телефонаш: редактора — 2-41-23; редактора зам. — 2-30-91; бехктокхама секретара — 2-45-48, партийни вахара; промышленни, юртбоахамеи, культураи, письмойи отделий — 2-25-72; корректорсне — 2-09-20.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Красных фронтовиков, 15. Телефоны: редактора — 2-41-23; зам. редактора — 2-30-91; ответственного секретаря — 2-45-48; отделов партийной жизни, промышленного, сельскохозяйственного, культуры и писем — 2-25-72; корректорской — 2-09-20.

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Революце проспект 7/84.

Типография издательства «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

СФ02364. Заказ № 5719.